

**Lege pentru modificarea și completarea Legii comunicațiilor electronice
nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007**

Articol unic - Legea comunicațiilor electronice nr.241-XVI din 15 noiembrie 2007 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.51-54, 2008, art.155), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La Articolul 2.:

noțiunea „acces” se substituie cu noțiunea cu următorul cuprins:

„*acces* – punerea la dispoziția altui furnizor a infrastructurii și/sau a serviciilor, în condiții definite, pe bază exclusivă sau neexclusivă, în scopul furnizării de servicii de comunicații electronice, inclusiv atunci când sunt folosite pentru furnizarea de servicii ale societății informaționale sau de servicii de programe audiovizuale; accesul cuprinde, printre altele:

a) accesul la elementele rețelei și la infrastructura asociată, ceea ce poate presupune conectarea echipamentelor, prin mijloace fixe sau non-fixe (aici sunt incluse, în special, accesul la bucla locală și la infrastructura și serviciile necesare furnizării serviciilor prin bucla locală);

b) accesul la infrastructura fizică, inclusiv clădiri, canalizare și piloni;

c) accesul la sisteme software relevante, inclusiv la sistemele de asistență operațională;

d) accesul la sisteme de conversie a numerelor de apel sau la sisteme care au o funcție echivalentă;

e) accesul la rețele fixe și mobile, în special pentru roaming;

f) accesul la sisteme de acces condiționat pentru serviciile de televiziune digitală;

g) accesul la servicii de rețele virtuale;

h) accesul la sisteme de informații sau baze de date pentru pregătirea comenzilor, punerea la dispoziție, comenzi, solicitări de întreținere, reparații precum și facturare;”;

noțiunea „*acces neautorizat*” se substituie cu noțiunea cu următorul cuprins:

„*acces neautorizat* – conectarea și/sau utilizarea de către o persoană fizică sau juridică a unei rețele și/sau a unui serviciu de comunicații electronice fără autorizarea furnizorului rețelei și/sau serviciului;”

la noțiunea „*acces necondiționat*”:

textul „furnizarea de acces la spații, echipamente sau servicii, după caz care nu este condiționată” se substituie cu cuvintele „acces, care nu este condiționat”,

la litera b) cuvântul „excedă” se substituie cu cuvântul „depășește”;

articolul se completează cu douăzeci și una de noțiuni noi cu următorul cuprins:

„*acces partajat la bucla sau subbucla locală* - punerea la dispoziția altui furnizor a unei părți specifice a buclei sau subbuclei locale, cum ar fi o parte a frecvenței sau a unui echivalent, fără a se modifica proprietatea buclei sau subbuclei locale;

alocarea canalului sau frecvenței radio – nominalizarea utilizatorului sau a categoriei de utilizatori ai unei frecvențe ori ai unui canal radio, într-o anumită arie geografică și în condiții determinate;

apel - o conexiune stabilită prin intermediul unui serviciu de comunicații electronice accesibil publicului care permite realizarea unei comunicații vocale bidirecționale;

comunicație – orice informație trimisă, inclusiv transmisă între un număr finit de părți prin intermediul unui serviciu public de comunicații electronice. Această categorie nu include informațiile transmise în cadrul unui serviciu de programe audiovizuale destinate publicului prin intermediul unei rețele de comunicații electronice, în măsura în care aceste informații nu pot fi relaționate cu un abonat sau cu un utilizator identificabil care primește informația;

condiții de licență – totalitatea cerințelor și condițiilor stabilite prin legislația ce reglementează expres utilizarea resurselor limitate ale statului din sectorul comunicațiilor electronice, a căror respectare este obligatorie pentru solicitantul și titularul de licență;

consumator – orice persoană fizică care utilizează sau solicită un serviciu public de comunicații electronice în alte scopuri decât cele ale activității sale comerciale sau profesionale;

consimțământul persoanei vizate - orice manifestare de voință, liberă, specifică și informată, prin care persoana vizată acceptă să fie prelucrate datele cu caracter personal care o privesc;

date de localizare – orice date prelucrate într-o rețea de comunicații electronice sau prin intermediul unui serviciu de comunicații electronice, care indică poziția geografică a echipamentului terminal al unui utilizator al unui serviciu de comunicații electronice accesibil publicului;

date de transfer - date prelucrate în scopul transmiterii comunicării printr-o rețea de comunicații electronice sau în vederea facturării;

drept exclusiv - dreptul acordat în exclusivitate unui singur furnizor prin orice instrument legislativ, de reglementare sau administrativ, care îi rezervă dreptul de a furniza o rețea ori un serviciu de comunicații electronice sau să desfășoare o altă activitate din sectorul comunicațiilor electronice, într-o zonă geografică determinată sau îi conferă avantaje legale și/sau de reglementare care afectează substanțial capacitatea altor furnizori de a-și exercita dreptul de a furniza o astfel de rețea ori serviciu sau de a desfășura o astfel de activitate, în aceeași zonă geografică, în condiții echivalente;

drept special - dreptul acordat unui număr limitat de furnizori prin orice instrument legislativ, de reglementare sau administrativ, care:

a) le rezervă dreptul de a furniza o rețea ori un serviciu de comunicații electronice sau de a desfășura o altă activitate din sectorul comunicațiilor

electronice, într-o zonă geografică determinată, altfel decât pe baza criteriilor unor obiective, nediscriminatorii și proporționale ce permit oricărei părți interesate care îndeplinește aceste criterii să beneficieze de dreptul în cauză; sau

b) le conferă, altfel decât în conformitate cu criteriile menționate la lit.a) din prezenta definiție, avantaje legale sau de reglementare care afectează substanțial capacitatea oricărui alt furnizor de a furniza o astfel de rețea ori serviciu sau de a desfășura o astfel de activitate, în aceeași zonă geografică, în condiții substanțial echivalente;

interferențe dăunătoare - interferențele care pun în pericol funcționarea unui serviciu de radionavigație sau a altor servicii de siguranță sau care denaturează, blochează sau întrerup în mod grav și repetat funcționarea unui serviciu de radiocomunicații care operează în conformitate cu reglementările internaționale și naționale aplicabile;

încălcarea a securității datelor cu caracter personal – încălcarea securității având ca rezultat distrugerea accidentală sau ilicită, pierderea, alterarea, divulgarea neautorizată ori accesul neautorizat la datele cu caracter personal transmise, stocate sau prelucrate în alt mod în legătura cu furnizarea de servicii de comunicații electronice destinate publicului;

poștă electronică – orice mesaj text, vocal sau conținând sunete sau imagini trimis prin intermediul unei rețele publice de comunicații electronice și care poate fi stocat în rețea sau în echipamentul terminal al destinatarului până la deschiderea sa de către acesta;

resurse de numerotare – orice numere sau coduri care servesc pentru identificarea abonaților și/sau furnizorilor;

resurse limitate din domeniul comunicațiilor electronice – resurse limitate ale statului care includ, dar fără a se limita la acestea, spectrul de frecvențe radio, resursele de numerotare și alte resurse tehnice asociate

resurse tehnice - resursele necesare pentru identificarea unor rețele de comunicații electronice sau a unor elemente ale rețelelor de comunicații electronice în vederea operării acestora sau pentru furnizarea unor servicii de comunicații electronice;

servicii asociate - servicii asociate unei rețele de comunicații electronice și/sau unui serviciu de comunicații electronice care permit și/sau asigură furnizarea de servicii prin intermediul respectivei rețele și/sau al respectivului serviciu sau dispun de acest potențial și cuprind, inter alia, conversia numerelor sau sistemele cu o funcție echivalentă, sistemele de acces condiționat și ghidurile de programe electronice, precum și alte servicii, precum serviciile de identificare, localizare și prezentă;

serviciu de telefonie destinat publicului - serviciu pus la dispoziția publicului în scopul inițierii și primirii, în mod direct sau indirect, de apeluri naționale sau internaționale și internaționale prin utilizarea unui număr sau a mai multor numere din Planul național de numerotare sau dintr-un plan internațional de numerotare;

serviciu de televiziune în format mare - serviciu de televiziune care constă, în întregime sau parțial, din programe produse și editate pentru a fi difuzate pe format

mare. Formatul 16:9 este formatul de referință pentru serviciile de televiziune în format mare;

serviciu suplimentar – orice serviciu care necesită prelucrarea datelor de transfer sau a datelor de localizare altele decât datele de transfer mai mult decât este necesar în vederea transmiterii comunicației sau facturării;”;

noțiunea „*bandă de frecvențe radio cu utilizare guvernamentală*” după cuvintele „securitate națională” se completează cu cuvintele „comunicații guvernamentale.”;

noțiunea „*buclă locală*” se substituie cu noțiunea cu următorul cuprins:

„*buclă locală* – circuitul fizic care leagă punctul terminal al rețelei de comunicații electronice de un repartitor principal sau de orice alt element echivalent din rețeaua publică fixă de comunicații electronice;”;

noțiunea „*infrastructură asociată*” se substituie cu noțiunea cu următorul cuprins:

„*infrastructură asociată* – acele servicii asociate, infrastructuri fizice și alte instalații sau elemente asociate unei rețele de comunicații electronice și/sau unui serviciu de comunicații electronice care permit și/sau asigură furnizarea de servicii prin intermediul respectivei rețele și/sau al respectivului serviciu sau dispun de acest potențial și cuprind, inter alia, clădirile sau intrările în clădiri, cablajul clădirilor, antenele, turnurile și alte construcții de susținere, canalele, tuburile, pilonii, nișele și cutiile de distribuție;”

noțiunea „*interconectarea rețelelor*” se substituie cu noțiunea „*interconectare*” cu următorul cuprins:

„*interconectare* – legătura fizică și logică între rețelele publice de comunicații electronice, utilizate de același furnizor sau de furnizori diferiți pentru a permite utilizatorilor unui furnizor să comunice cu utilizatorii aceluiși sau ai altui furnizor, ori să aibă acces la serviciile unui furnizor terț. Serviciile pot fi furnizate de părțile implicate sau de alte părți care au acces la rețea. Interconectarea este un tip specific de acces pus în aplicare între furnizorii de rețele publice;”

noțiunea „*licență*” se substituie cu noțiunea cu următorul cuprins:

„*licență* – act ce atestă dreptul de utilizare, pentru o perioadă stabilită, a resurselor limitate (canale radio, frecvențe radio, resurse de numerotare) indicate în aceasta, integral sau parțial, cu respectarea obligatorie a condițiilor de licență;”;

noțiunea „*piață relevantă*” se completează cu textul „(ex-ante)”;

noțiunea „*Plan național de numerotare*” se completează în final cu textul „precum și regulile de formare la nivel național a resurselor de numerotare utilizate pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice destinate publicului, în conformitate cu acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte;”

noțiunea „*punct terminal al rețelei*” se substituie cu noțiunea cu următorul cuprins:

„*punct terminal al rețelei (NTP- network termination point)* - punct fizic la care unui abonat i se furnizează accesul la o rețea publică de comunicații electronice; în cazul rețelelor care utilizează comutarea sau rutarea, NTP este

identificat printr-o adresă specifică în rețea, care poate fi asociată numărului sau numelui abonatului;”

noțiunea „rețea publică de comunicații electronice” ” se substituie cu noțiunea cu următorul cuprins:

„rețea publică de comunicații electronice - rețea de comunicații electronice utilizată în întregime sau în principal pentru furnizarea de servicii de comunicații electronice puse la dispoziția publicului, care asigură transferul de informații între punctele terminale ale rețelei;”

noțiunea „serviciu public de telefonie” se exclude.

2. La Articolul 3. alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Registratorul național al domeniului de nivel superior .md exercită următoarele atribuții:

- a) ține Registrul numelor din domeniul de nivel superior .md, asigură actualizarea acestuia și accesul on-line;
- b) atribuie, înregistrează, reînregistrează, revocă, modifică datele de înregistrare necesare funcționalității numelor din domeniul de nivel superior .md;
- c) deține controlul asupra punctelor de indexare domeniului de nivel superior .md în rețeaua globală Internet;
- d) desemnează și supraveghează activitatea entităților cu funcție de dealer;
- e) stabilește tariful standard și grila de tarife pentru entitățile cu funcție de dealer pentru înregistrarea numelor în cadrul domeniului de nivel superior .md.”

3. Articolul 7. alineatul (3) se completează cu literele a¹⁾ , a²⁾, j¹⁾ și j²⁾ cu următorul cuprins:

„a¹⁾ asigură gestionarea și planificarea spectrului de frecvențe radio cu utilizare neguvernamentală;

a²⁾ elaborează, coordonează implementarea și monitorizarea politicilor privind gestionarea domeniului de nivel superior .md;

j¹⁾ desemnează Registratorul național al domeniului de nivel superior .md;

j²⁾ monitorizează activitatea Registratorului național al domeniului de nivel superior .md;”

4. Articolul 9. :

alineatul (1):

litera i) după cuvântul „reglementarea” se completează cu cuvintele „și monitorizarea”;

se completează cu literele i¹⁾ și i²⁾ cu următorul cuprins:

„i¹⁾ elaborarea și aprobarea Regulamentului cu privire la gestionarea domeniului de nivel superior .md;

i²⁾ modificarea, la propunerea organului central de specialitate, a Regulamentului cu privire la gestionarea domeniului de nivel superior .md.”;

la alineatul (2) textul „cu Consiliul Concurenței, cu organul de control al prelucrărilor de date” se substituie cu cuvintele „cu autoritățile naționale

însărcinate cu protecția concurenței, consumatorilor, datelor” și se completează cu textul „ asigurînd confidențialitatea informațiilor furnizate.”

5. Articolul 10. alineatul (1):

litera b):

după cuvintele „să exercite” se completează cu cuvintele „monitorizarea și”;

după cuvîntul „următorilor” se completează cu textul:

„prin:

- monitorizarea și controlul respectării obligațiilor impuse furnizorilor de rețele și de servicii de comunicații electronice prin autorizarea generală (condițiilor autorizării generale) și a altor persoane ce cad sub incidența reglementărilor ce țin de activitatea specifică a sa;

- supravegherea și controlul respectării condițiilor (obligațiilor) cuprinse în licențele pentru dreptul de utilizare a resurselor de spectru radio, de utilizare a resurselor de numerotare, din permisele tehnice, precum și a reglementărilor din domeniul utilizării acestor resurse limitate;

- monitorizarea și controlul calității serviciilor de comunicații electronice și tehnologiei informației și al serviciilor ce se supun reglementării sale;” ;

litera c) va avea următorul cuprins:

„c) să elibereze, să suspende ori să revoce parțial sau total licențele, să elaboreze și să modifice condițiile speciale de licență conform legii și să efectueze controlul respectării acestora; să acorde, să suspende ori să revoce parțial sau total drepturile de furnizare a rețelelor sau serviciilor de comunicații electronice și să efectueze controlul respectării condițiilor autorizării generale conform legii;”

alineatul se completează cu litera i¹⁾ cu următorul cuprins:

„i¹⁾ să elibereze certificate de examinare pentru serviciul de radioamator în conformitate cu regulamentul corespunzător, elaborat și aprobat de organul central de specialitate.”

6. Articolul 11.:

se completează cu alineatul (5¹⁾ cu următorul cuprins:

„(5¹) Directorul Agenției:

a) poartă răspundere în fața Guvernului pentru îndeplinirea de către Agenție a atribuțiilor prevăzute de actele legislative și normative din domeniul comunicațiilor electronice și tehnologia informației;

b) reprezintă Agenția în relațiile cu autoritățile publice, persoanele fizice și juridice, instanțele de judecată, precum și cu organismele internaționale de specialitate respective;

c) convoacă ședințele Consiliului de administrație, le prezidează și monitorizează îndeplinirea deciziilor adoptate;

d) aprobă ordinea de zi a ședințelor Consiliului de administrație;

f) organizează activitatea Agenției;

g) organizează și desfășoară concursuri pentru ocuparea funcțiilor vacante;

h) numește în funcție, încheie, modifică, suspendă și desface contractele individuale de muncă cu angajații Agenției, în conformitate cu legislația. În caz de necesitate, aplică angajaților sancțiuni disciplinare;

- i) asigură pregătirea și instruirea profesională a angajaților Agenției;
- j) semnează ordinele, delegațiile, acțiunile în judecată, corespondența;
- k) semnează actele administrative, avizele, rapoartele Agenției;
- l) exercită alte atribuții prevăzute de lege.”

la alineatul (6) cuvântul „cazul” se substituie cu cuvintele „următoarele cazuri”;

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) demisie;”

alineatul (6) se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) îndeplinirea necorespunzătoare, în mod sistematic, a atribuțiilor acordate prin lege, fapt stabilit prin actul de constatare rămas definitiv;”;

literele f) și g) se abrogă;

articolul se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins:

„(6¹) Decizia de eliberare a directorului sau, după caz, a directorilor adjuncți se face publică la momentul emiterii acesteia. Persoana eliberată pentru temeiurile prevăzute la alin. (6) lit. a¹) trebuie să primească o expunere în scris a motivelor de demitere și are dreptul de a solicita publicarea acesteia.”;

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Directorul angajează prin concurs personalul Agenției.”;

articolul se completează cu alineatul (7¹) cu următorul cuprins:

„(7¹) Structura, statele de personal și bugetul Agenției se aproba de Guvern.”.

7. Articolul 12.:

la alineatul (1) litera b), cuvântul „resursele” se substituie cu cuvintele „utilizarea resurselor”;

la alineatul (2) cuvintele „Consiliul său de administrație” se substituie cu cuvântul „Guvern”;

la alineatul (3) cuvântul „Agenția” se substituie cu cuvântul „Guvernul”, cuvântul „sale” se substituie cu cuvântul „Agenției”;

la alineatul (4) cuvântul „Agenția” se substituie cu cuvântul „Guvernul”;

articolul se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) Furnizorii care înregistrează o cifră de afaceri mai mică decât cea stabilită anual prin decizia prevăzută în alin. (4), nu au obligația de achitare a plăților de reglementare și monitorizare pentru anul următor.”;

la alineatul (6) cuvintele „1 martie” se substituie cu cuvintele „31 martie”.

8. Articolul 14.:

la alineatul (1) litera c) va avea următorul cuprins:

„c) în cazul în care Consiliul de administrație intenționează să adopte acte de reglementare ce pot avea impact asupra piețelor relevante și asupra furnizării serviciilor publice, Agenția are obligația să respecte procedura de consultare, publicînd pe pagina sa web oficială proiectul actului de reglementare și, la solicitarea părților interesate, să le expedieze prin poșta electronică documentul. Proiectul va fi comunicat publicului larg cu cel puțin 30 zile calendaristice înainte de data aprobării. Pentru prezentarea propunerilor și obiecțiilor se stabilește un termen de cel puțin 15 zile calendaristice, iar pentru discutarea lor, un termen

similar. Consultările publice trebuie să cuprindă atât prezentarea comentariilor la proiectele de acte ale Agenției, cât și discutarea acestor comentarii cu părțile ce le-au prezentat. Procedura de consultări trebuie să fie inerentă examinării oricăror probleme ce afectează sau pot afecta interesele oricărui furnizor.”

la alineatul (3) după cuvintele “10 zile” se completează cu cuvântul „lucrătoare”;

la alineatul (5) după cuvintele „soluționarea litigiului,” se completează cu textul „ce constituie un act administrativ, putînd fi atacată în contencios administrativ.”

9. Articolul 16. se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Toate echipamentele destinate consumatorilor pentru recepționarea semnalelor convenționale digitale de televiziune (difuzarea terestră, prin cablu, satelit sau IP, care este destinată în principal recepției fixe), care sunt comercializate, închiriate sau puse la dispoziție în oricare alt mod și care pot decoda semnalele digitale de televiziune, trebuie să poată permite:

a) decodarea acestor semnale conform unui algoritm de codare, elaborat și administrat de o organizație internațională de standardizare recunoscută;

b) reproducerea semnalelor care au fost transmise liber, cu condiția ca, în cazul în care acest echipament este închiriat, cel căruia i-a fost închiriat echipamentul să respecte contractul de închiriere aplicabil.”

10. Articolul 18.:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice beneficiază, de dreptul de acces pe proprietăți publice, inclusiv de utilizare partajată a infrastructurii fizice, în condițiile legii.”

alineatele (2), (5)-(8) se abrogă.

11. Articolul 19. se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Rețelele publice de comunicații electronice instituite pentru distribuția de servicii de televiziune digitală trebuie să poată furniza servicii și programe de televiziune în format mare. Furnizorii de rețele publice de comunicații electronice care primesc și redistribuie servicii sau programe de televiziune în format mare păstrează formatul mare.”

12. Articolul 20.:

alineatul (1) se completează cu litera i¹) cu următorul cuprins:

„i¹) suspendarea temporară a conexiunii abonatului sau utilizatorului în cazul utilizării de către acesta a echipamentului terminal neconform cu cerințele esențiale constat de către Agenție, pînă la înlocuirea acestuia pe cont propriu și informarea ulterioară a Agenției și furnizorului de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice.”

la alineatul (3) litera a) textul „informații despre” se substituie cu textul „precum și organului de control al prelucrărilor de date cu caracter personal, date referitoare la”.

13. Legea se completează cu articolele 20¹ și 21² cu următorul cuprins:

„**Art.20¹**. - (1) În scopul asigurării securității și integrității rețelelor și/sau serviciilor publice de comunicații electronice furnizorii au obligația:

a) de a lua toate măsurile tehnice și organizatorice adecvate pentru a administra riscurile care pot afecta securitatea rețelelor și serviciilor. Măsurile luate trebuie să asigure un nivel de securitate corespunzător riscului identificat și să prevină sau să minimizeze impactul incidentelor de securitate asupra utilizatorilor și rețelelor interconectate, având în vedere cele mai noi tehnologii;

b) de a lua măsurile necesare pentru a garanta integritatea rețelelor și pentru a asigura continuitatea furnizării serviciilor prin intermediul acestor rețele;

c) de a notifica Agenția, și după caz, organelor împuternicite, în cel mai scurt timp, cu privire la orice caz de încălcare a securității sau pierdere a integrității care are un impact semnificativ asupra furnizării rețelelor sau serviciilor;

d) să colaborează, după caz, pentru implementarea măsurilor prevăzute în lit. a) și lit. b) din prezentul alineat.

(2) Agenția poate informa publicul cu privire la existența cazului prevăzut la alin. (1) lit. c) din prezentul articol sau poate solicita furnizorului să informeze publicul cu privire la existența acestui caz, atunci când consideră că este în interesul public.

(3) Agenția poate stabili modalitatea de implementare a dispozițiilor alin. (1) și alin. (2), inclusiv în legătură cu termenele de punere în aplicare, cu respectarea procedurii de consultare publică.

Art.20². - (1) În vederea aplicării prevederilor art.20¹, Agenția poate solicita furnizorilor de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice:

a) să furnizeze toate informațiile necesare evaluării securității și integrității rețelelor și serviciilor, inclusiv politicile interne de securitate aplicabile;

b) să inițieze, pe cont propriu, un audit de securitate realizat de un organism independent sau de o altă autoritate competentă și să transmită Agenției rezultatele auditului.

(2) Agenția poate verifica și evalua măsurile stabilite de furnizori pentru a garanta securitatea și integritatea rețelelor și/sau serviciilor, precum și respectarea acestora în cazurile de încălcare a securității rețelelor și/sau serviciilor sau pierdere a integrității rețelelor, putând impune măsuri în acest sens.”

14. Articolul 21. se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Furnizorii de rețele și servicii publice de comunicații electronice care beneficiază de drepturi speciale sau exclusive pentru furnizarea serviciilor în alte domenii ale economiei, în condițiile legii, au obligația:

a) să țină contabilitatea costurilor pentru activitățile aferente furnizării serviciilor și/sau rețelelor de comunicații electronice cu scopul de a determina toate elementele de cost și de venit, cu baza lor de calcul și metodologia detaliată aplicată la repartizarea costurilor, inclusiv informația detaliată privind activele fixe și costurile structurale, sau

b) să efectueze separarea structurală între activitățile ce țin de furnizarea de rețele și/sau servicii de comunicații electronice și activitățile din alte sectoare ale economiei naționale.”

15. Articolul 23.:

la alineatul (1) textul „prezentei legi” se substituie cu textul „legislației în vigoare”;

la alineatul (3) prima propoziție se completează după cuvintele „și/sau servicii” cu cuvântul „publice”;

alineatele (13)-(18) vor avea următorul cuprins:

„(13) Condițiile de autorizare generală stabilesc drepturile și obligațiile furnizorului de rețele și servicii de comunicații electronice.

(14) Furnizorul are următoarele drepturi:

1) privind furnizarea rețelilor și serviciilor de comunicații electronice:

a) să furnizeze acele tipuri de rețele și servicii de comunicații electronice, pe care le-a indicat în notificarea realizată;

b) să utilizeze, în scopul furnizării serviciilor publice de comunicații electronice, rețeaua proprie sau rețeaua unui terț furnizor, autorizat în condițiile prezentei legi;

c) să pună rețeaua sa la dispoziția doar a unui terț furnizor, autorizat în condițiile prezentei legi și, după caz, conform legislației din domeniul audiovizualului;

d) să solicite și să obțină licențe de utilizare a resurselor limitate ale statului (canale radio, frecvențe radio, resurse de numerotare) și resurse tehnice (coduri ale punctelor de semnalizare, coduri de rutare etc.), în scopul furnizării rețelilor și serviciilor de comunicații electronice, conform procedurii de licențiere stabilite în prezenta lege;

2) privind accesul pe proprietăți:

a) să instaleze, cu acordul scris al proprietarului terenului sau al unui alt bun imobil, în condițiile legii, rețele de comunicații electronice în, pe, deasupra sau sub teritoriul proprietăților funciare, podurilor, străzilor, tunelurilor, clădirilor, colectoarelor, zonelor închise, pădurilor și/sau apelor;

b) să stabilească, pe bază de contract încheiat cu proprietarul terenului ori al unui alt bun imobil, modul de executare a lucrărilor de construcție și instalare a rețelilor de comunicații electronice și de utilizare a terenurilor și a altor bunuri imobile necesare furnizării acestor rețele.

c) să efectueze lucrări de instalare, operare, gestionare, mentenanță și lichidare a rețelei în zona de frontieră, la intersecția liniei frontierei de stat pe uscat sau pe apele de frontieră în conformitate cu legislația și reglementările în vigoare emise în acest sens;

3) privind accesul și interconectarea:

a) să solicite și să obțină, în condițiile legii, spații tehnologice de colocare și resurse tehnice necesare și suficiente pentru amplasarea și conectarea echipamentelor aferente rețelilor sale publice de comunicații electronice, în scopul funcționării corespunzătoare a acestora;

b) să furnizeze spații tehnologice de colocare și resurse tehnice necesare pentru amplasarea și conectarea, în scopul funcționării corespunzătoare, a

echipamentelor aferente rețelelor publice de comunicații electronice ale altor furnizori de rețele și servicii de comunicații electronice, la solicitarea acestora;

c) să negocieze încheierea unui acord de interconectare și/sau acces cu orice alt furnizor de rețele publice de comunicații electronice în vederea furnizării serviciilor de comunicații electronice, în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare;

4) privind Serviciul universal:

a) să fie desemnat pentru furnizarea oricăror componente ale serviciului universal pe întreg teritoriul Republicii Moldova sau în unele zone ale acesteia, în condițiile legii.

5) privind activități conexe:

a) să stabilească și/sau să aplice tarife pentru serviciile de comunicații electronice, în conformitate cu legislația și reglementările în vigoare;

b) să stabilească procedura și termenele de efectuare a plăților pentru serviciile publice de comunicații electronice, în conformitate cu legislația în vigoare;

c) să suspende sau să înceteze furnizarea serviciilor publice de comunicații electronice, dacă utilizatorii finali nu-și respectă obligațiile specificate în contractele încheiate, în acest sens;

d) să facă public, în condițiile legii, registrul abonaților săi – utilizatori finali ai serviciilor de telefonie vocală, care să conțină datele de identificare și numerele de telefon ale acestora, în formă scrisă, electronică sau în orice altă formă;

e) să furnizeze, în condițiile legii, serviciul de directoare, serviciul de informații și servicii de relații cu utilizatorii, în scopul oferirii utilizatorilor săi diverselor informații despre rețeaua sa, serviciile furnizate și utilizatorii săi;

f) să participe la consultări publice ale proiectelor reglementărilor elaborate de Agenția, conform procedurii stabilite de legislația în vigoare.

(15) Furnizorul are următoarele obligații:

1) privind accesul și interconectarea:

a) să negocieze, la solicitarea unui terț furnizor, autorizat în condițiile prezentei legi, un acord de interconectare în vederea furnizării serviciilor publice de comunicații electronice.

2) privind utilizarea frecvențelor radio și a resurselor de numerotare:

a) să utilizeze frecvențele radio și resursele de numerotare, în cazul în care acestea sînt necesare pentru furnizarea rețelei și/sau serviciilor de comunicații electronice, doar în baza licențelor respective, eliberate de Agenție;

b) în cazul utilizării frecvențelor radio supuse doar regimului de autorizare generală, să asigure respectarea condițiilor și obligațiilor principale de utilizarea a frecvențelor/canalelor radio stabilite la art. 30¹ alineatele (2) și (3);

c) să asigure accesul nediscriminatoriu, echitabil și transparent al utilizatorilor finali la resursele de numerotare alocate de către Agenție

3) privind protecția mediului, planurile de urbanism și amenajare a teritoriului:

a) să obțină la etapele de proiectare, instalare și operare a rețelelor publice de comunicații electronice toate documentele de autorizare necesare, prevăzute de actele normative în vigoare privind protecția sănătății cetățenilor, protecția mediului ambiant și protecția antiincendiară;

b) să obțină toate documentele de autorizare necesare, prevăzute de legislația privind autorizarea executării și calitatea construcțiilor obiectelor (clădirilor, pilonilor, tranșeelor, diferitelor suporturi pentru cabluri/echipamente, etc.) aferente infrastructurii asociate a rețelelor de comunicații electronice, asigurarea calității cărora este reglementată de actele normative din domeniul construcțiilor;

c) să respecte, pe întreaga durată de desfășurare a activității, planurile de urbanism și de amenajare a teritoriului, conform reglementărilor în vigoare.

4) privind retransmisia programelor audiovizuale prin rețelele de comunicații electronice:

să utilizeze rețelele sale în scopul furnizării serviciilor de difuzare sau retransmisie a serviciilor de programe audiovizuale în condițiile legislației din domeniul audiovizualului.

5) privind prelucrarea și protecția datelor cu caracter personal:

a) să asigure, prin măsuri tehnice și organizatorice adecvate, în condițiile legii, confidențialitatea convorbirilor telefonice și/sau a altor servicii de comunicații electronice, furnizate prin rețelele de comunicații electronice operate;

b) să nu divulge informațiile privind serviciile publice de comunicații electronice furnizate și a celor aferente serviciilor în cauză, altor persoane decât utilizatorului final, abonat al acestor servicii, în condițiile legii;

c) să întreprindă măsuri tehnice și organizatorice adecvate în vederea asigurării, conform cerințelor legislației în vigoare, a protecției datelor cu caracter personal a utilizatorilor de servicii publice de comunicații electronice furnizate;

d) să contribuie, la solicitarea autorităților competente, în condițiile legii, la identificarea rețelelor de comunicații electronice din care au fost inițiate sau prin intermediul cărora au fost transmise apelurile, precum și la identificarea originii apelului.

6) privind protecția utilizatorilor:

a) să pună la dispoziția publicului informații clare, precise și actualizate privind prețurile și tarifele aplicate, precum și condițiile de furnizare și utilizare a rețelelor și serviciilor publice de comunicații electronice;

b) să asigure dreptul utilizatorului final abonat, de a încheia contract în formă scrisă privind furnizarea serviciilor de comunicații electronice, conform cerințelor legislației în vigoare din domeniul comunicațiilor electronice, dar și al protecției consumatorilor;

c) să ofere gratuit, o dată pe lună, la solicitare, fiecărui abonat cu care a fost încheiat în formă scrisă contract de furnizare a serviciilor, factura detaliată care să permită acestuia să verifice corespondența dintre obligația sa de plată și serviciile efectiv furnizate;

d) să nu refuze neîntemeiat accesul utilizatorilor la rețeaua sa și, implicit, la serviciile publice de comunicații electronice furnizate prin rețeaua în cauză;

e) să respecte actele legislative și normative în vigoare din domeniul protecției consumatorilor;

f) să utilizeze sistemul de facturare (billing) pentru serviciile publice de comunicații electronice furnizate utilizatorilor finali, în interiorul rețelei sale, amplasat pe teritoriul Republicii Moldova;

g) să nu aplice plăți sau tarife pentru serviciile contractate și/sau alte modificări la clauzele contractuale anterior convenite, fără informarea în scris a utilizatorilor finali abonați despre aceasta, în prealabil, cu cel puțin 30 zile pînă la data aplicării noilor plăți sau tarife, și/sau a noilor clauze a contractelor;

h) să asigure calitatea și continuitatea serviciilor publice de comunicații electronice pe care le furnizează, conform reglementărilor în vigoare;

i) să remedieze deranjamentele tehnice în rețeaua de comunicații electronice care au dus diminuarea calității serviciilor sau la întreruperea furnizării acestora, în termenele stabilite conform reglementărilor în vigoare.

7) privind informarea Agenției:

a) să prezinte Agenției, conform reglementărilor în vigoare, rapoarte trimestriale și/sau anuale privind date statistice tehnice și financiare ce țin de furnizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice;

b) să prezinte Agenției, conform reglementărilor în vigoare, rapoarte privind venitul provenit din activitatea în domeniul comunicațiilor electronice;

c) să ofere Agenției informația solicitată, în termenele și la nivelul de detaliere indicate de Agenție, în condițiile legii;

d) să informeze în scris Agenția despre data efectivă a începerii furnizării rețelelor și/sau serviciilor publice de comunicații electronice, în termen de pînă la 7 zile calendaristice;

e) să asigure accesul liber al personalului Agenției la documentația și informația necesară în scopul monitorizării și efectuării, în limita competențelor, a controlului respectării prevederilor actelor normative privind activitatea din domeniul comunicațiilor electronice și protecției utilizatorilor.

8) privind interceptarea legală a comunicațiilor electronice și asigurarea confidențialității:

a) să prezinte, în condițiile legii, organelor împuternicite care exercită activitatea operativă de investigații, informații despre utilizatori și despre serviciile publice de comunicații electronice furnizate acestora;

b) să permită, din punct de vedere tehnic, organelor împuternicite să efectueze, în condițiile legii, măsurile operative de investigații pe rețelele de comunicații electronice;

c) să păstreze, conform cerințelor legislației în vigoare, toate informațiile disponibile, generate sau procesate în cadrul furnizării propriilor servicii de comunicații electronice, necesare pentru identificarea și urmărirea sursei de comunicații electronice, și să asigure prezentarea acestor informații organelor împuternicite în condițiile legii;

d) să asigure confidențialitatea operațiunilor de interceptare printr-un sistem propriu de măsuri organizatorice, tehnice și procedurale, conform cerințelor actelor normative și legislative în vigoare.

9) privind securitatea rețelelor și a serviciilor publice de comunicații electronice:

a) să întreprindă măsuri tehnice și organizatorice adecvate în vederea asigurării securității rețelelor și a serviciilor împotriva accesului neautorizat, inclusiv, privind asigurarea inviolabilității secretului corespondenței în conformitate cu legislația și reglementările în vigoare;

b) să informeze abonații săi, precum și Agenția, în situația în care ia cunoștință de apariția unui risc de încălcare a securității rețelei prin intermediul căreia se furnizează serviciul public de comunicații electronice.

10) privind achitarea plăților:

a) să achite Agenției plata de reglementare și monitorizare, în condițiile prevăzute de actele normative și de reglementare în vigoare;

b) să achite plățile pentru frecvențele și resursele de numerotare atribuite pentru utilizare în rețeaua publică de comunicații electronice, conform reglementărilor în vigoare;

c) să asigure efectuarea contribuțiilor la fondul serviciului universal, stabilite de actele normative și de reglementare în vigoare.

11) privind condițiile tehnice ale furnizării rețelelor:

a) să efectueze importul echipamentelor de comunicații electronice în baza unui contract de livrare, în care se indică obligatoriu cerințele esențiale aplicabile, și a declarației de conformitate emise de importator, înregistrată de organismul de certificare a produselor din domeniul comunicațiilor electronice, în conformitate cu reglementările tehnice aplicabile;

b) să plaseze echipamente de comunicații electronice pe piață numai dacă sânt conforme cu cerințele esențiale, pe baza unei declarații de conformitate emise pe propria răspundere de producător, reprezentantul său autorizat ori importator în temeiul documentației tehnice a producătorului, prin care se atestă conformitatea produselor, sau în baza unui certificat de conformitate eliberat de organismul de certificare a produselor din domeniul comunicațiilor electronice acreditat și recunoscut. Echipamentele de comunicații electronice trebuie să fie marcate conform reglementărilor tehnice aplicabile;

c) să nu plaseze pe piață și să nu utilizeze echipamente de comunicații electronice care nu corespund cerințelor esențiale, nu sânt însoțite de declarația de conformitate emisă de producător, reprezentantul său autorizat ori importator în baza certificatului de conformitate ori a rapoartelor de încercări, sau care nu sânt marcate conform reglementărilor tehnice aplicabile;

d) să asigure securitatea și integritatea rețelelor publice de comunicații electronice, securitatea personalului propriu care operează/deservește rețeaua de comunicații electronice, precum și a datelor cu caracter personal în condițiile legislației și reglementărilor în vigoare emise în acest sens.

e) să asigure condiții tehnice necesare accesului nediscriminatoriu al utilizatorilor finali la serviciile de comunicații electronice furnizate prin intermediul rețelei;

f) să utilizeze pentru interconectarea la nivel național și internațional numai resursele tehnice alocate de Agenția, în condițiile stabilite de actele legislative și normative în vigoare.

g) să mențină integritatea rețelei publice de comunicații electronice;

h) să ofere în mod prioritar canale de comunicații electronice pentru necesitățile rețelelor de comunicații speciale;

i) să întocmească, țină și să actualizeze anual un dosar tehnic al rețelei publice de comunicații electronice (în format electronic sau în format fizic), care va cuprinde, în funcție de tipurile de rețele furnizate, informații privind:

- arhitectura rețelei, liniile și sistemele de transmisie, sistemele de comutare și sistemele de semnalizare etc.;

- planurile și dimensionarea rețelelor de transport și acces/distribuție, inclusiv informațiile generale privind rutarea traficului;

- buletine de măsurători ale nivelurilor de semnal, atenuărilor, ratei erorilor, precum și ale altor parametri tehnici relevanți în propria rețea;

- modul de realizare al protecției electrice a liniilor de transmisie și a echipamentelor din rețea;

- descrierea sistemelor de administrare a rețelei și de măsurare a traficului;

- situația defecțiunilor/deranjamentelor în rețea, statistica rezultată, precum și măsuri pentru asigurarea furnizării rețelei în condițiile respective;

- măsuri referitoare la asigurarea efectuării apelurilor de urgență;

- date referitoare la software-ul utilizat;

- autorizările și avizele necesare construirii rețelei.

(16) Agenția elaborează, actualizează și modifică, în conformitate cu prezenta lege, nomenclatorul tipurilor de rețele și servicii, supuse regimului de autorizare generală.

(17) Furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice au dreptul să activeze pe întreg teritoriul Republicii Moldova cu excepția cazurilor stabilite expres în actele normative în vigoare. Agenția are dreptul, în condițiile legii, să impună anumite condiții pentru unele regiuni, orașe, sate sau rețele de comunicații electronice.

(18) Autorizarea generală este valabilă fără vreo limitare în timp, cu excepția cazurilor prevăzute de prezenta lege.”

16. Articolul 24.:

la alineatul (1) prima propoziție, după cuvintele „cu respectarea anumitor parametri tehnici” se completează cu cuvintele „și pe o perioadă limitată”;

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Atunci când acordă drepturi de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, Agenția precizează dacă drepturile în cauză pot fi cesionate de către titularul drepturilor și în ce condiții.”

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Condiții generale de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio sunt următoarele:

a) canalele și frecvențele radio sunt resurse limitate aflate în proprietatea publică a statului și nu pot fi obiect al vânzării-cumpărării;

b) canalele și frecvențele radio pot fi utilizate de către titularul licenței doar pentru furnizarea rețelelor și/sau serviciilor publice de comunicații electronice, precum și a produselor și serviciilor legate direct de furnizarea rețelei și serviciilor pentru care i-au fost atribuite conform licenței și, după caz, a condițiilor speciale tip emise de Agenție pentru benzi specifice de frecvențe;

c) licența, canalele sau frecvențele radio incluse în licență nu se pot transfera în mod direct între furnizori fără acordul Agenției.

1) Titularul licenței, la exercitarea drepturilor ce decurg din licența, are următoarele obligații principale de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio:

a) să asigure utilizarea efectivă, rațională și eficientă a canalelor sau frecvențelor radio care fac obiectul licenței în conformitate cu legislația în vigoare, a condițiilor speciale tip de licențe pentru benzi specifice de frecvențe radio;

b) să lanseze serviciile de comunicații electronice cu utilizarea canalelor sau frecvențelor radio alocate prin licențe, într-un termen ce nu va depăși 12 luni, din data eliberării licenței;

c) să limiteze expunerea populației la efectele câmpurilor electromagnetice generate de rețea în conformitate cu nivelurile maxime admisibile stabilite de legislația în vigoare, cu suportarea cheltuielilor aferente;

d) să nu efectueze bruiatul altor rețele de comunicații electronice instalate legal pe teritoriul Republicii Moldova și să evite interferențele prejudiciabile, respectând cerințele tehnice definite în deciziile, recomandările și rapoartele Conferinței Europene a Administrațiilor Poștale și de Telecomunicații/Comitetului Comunicații Electronice emise în acest sens;

e) în cazul apariției interferențelor prejudiciabile, datorate și atribuite justificat titularului licenței, să se conformeze deciziilor emise de Î.S. „Centrul Național pentru Frecvențe Radio”, prin care se impun măsurile necesare pentru înlăturarea acestora, cu suportarea cheltuielilor aferente, incluzând dar nelimitându-se la reparații, inserția unor filtre suplimentare, corectarea erorilor datorate instalării neadecvate sau defectuoase a rețelei sau a operării necorespunzătoare a echipamentelor;

f) să respecte prevederile deciziilor, recomandărilor și rapoartelor Comisiei Europene (CE), Uniunii Internaționale a Telecomunicațiilor (UIT), Conferinței Europene a Administrațiilor Poștei și Telecomunicațiilor (CEPT), Comitetului Comunicații Electronice (ECC) aplicabile benzilor de frecvențe, care fac obiectul licenței;

g) să se conformeze condițiilor și cerințelor impuse în vederea respectării acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și deciziilor și recomandărilor CEPT și ale organului central de specialitate (autoritatea responsabilă de administrarea spectrului de frecvențe radio) vizând utilizarea canalelor sau frecvențelor radio care fac obiectul licenței;

h) să nu utilizeze stațiile de radiocomunicații care nu corespund normelor maximal admisibile de emisie a câmpurilor electromagnetice stabilite de legislația și reglementările în vigoare și parametrilor tehnici coordonați cu Î.S. „Centrul Național pentru Frecvențe Radio” sau care provoacă perturbații în funcționarea altor stații și rețele de radiocomunicații care funcționează legal;

i) să respecte parametrii tehnici ai stației de radiocomunicații pentru furnizarea serviciilor de programe audiovizuale prin eter (servicii de programe radio sau televiziune) stabilite în Proiectul tehnic al stațiilor radio, cu modificările ulterioare, aprobat de Î.S. „Centrul Național pentru Frecvențe Radio” și buletinul de măsurători întocmit de Î.S. „Centrul Național pentru Frecvențe Radio”;

j) să respecte condițiile speciale tip de licențe emise de Agenție pentru benzi specifice de frecvențe radio.

2) Titularul licenței are următoarele obligații de furnizare a rețelei:

a) să utilizeze, la instalarea rețelei, echipamente care corespund standardelor aplicabile;

b) să adopte un bun sistem de inginerie în instalarea, operarea și controlul rețelei de comunicații electronice, menit să asigure o calitate superioară a serviciului, ținând cont de parametri de calitate stabiliți conform reglementărilor emise în acest sens, precum și o minimizare a potențialului de interferență prejudiciabilă cauzată de titularul licenței cu alte sisteme de radiocomunicații, care operează în benzi de frecvențe conforme Tabelul național de atribuire a benzilor de frecvențe și atribuite legal;

c) să furnizeze rețele de comunicații electronice cu respectarea recomandărilor și standardelor tehnologiilor de acces radio terestru aplicabile, prezentelor condiții generale, după caz, condițiilor speciale tip emise de Agenție pentru benzi specifice de frecvențe radio, actelor legislative și normative, reglementărilor și standardelor tehnice în vigoare, aferente canalelor sau frecvențelor utilizate precum și activității desfășurate în baza licenței;”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În cazurile în care este posibil din punct de vedere tehnic, și în special atunci când riscul producerii interferențelor dăunătoare este redus, Agenția poate stabili anumite categorii de canale și/sau frecvențe radio sau echipamente radio a căror utilizare este permisă:

a) în baza regimului de autorizare generală fără obținerea unei licențe de utilizare a canalelor și/sau frecvențelor radio sau permisului tehnic de utilizare a stației de radiocomunicații;

b) fără obținerea unei licențe de utilizare a canalelor și/sau frecvențelor radio sau permisului tehnic de utilizare a stației de radiocomunicații și nu sunt supuse regimului de autorizare generală.”;

articolul se completează cu alineatele (4¹) și (4²) cu următorul cuprins:

„(4¹) Organul central de specialitate, prin decizia sa, stabilește condițiile armonizate de utilizare pentru fiecare categorie de canale și/sau frecvențe radio sau echipamente radio menționate la alin. (4).

(4²) Agenția include, după caz, condițiile armonizate de utilizare pentru fiecare categorie de canale și/sau frecvențe radio sau echipamente radio menționate la alin. (4¹) în condițiile speciale de autorizare generală sau în condiții speciale tip de licență.”;

la alineatul (5) textul „interferenței periculoase” se substituie cu textul „interferențelor dăunătoare”;

articolul se completează cu alineatele (10¹)-(10⁶) cu următorul cuprins:

„(10¹) La declarația/cererea pentru eliberarea/prelungirea licenței se anexează, în original sau în copie, cu prezentarea originalelor pentru verificare, documentele prevăzute de Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, precum și următoarele documente:

a) după caz, avizul privind asignarea canalului sau a frecvenței radio, care include rezultatul selectării, calculului și coordonării canalului sau frecvenței radio solicitate spre utilizare;

b) după caz, licența de emisie sau autorizația de retransmisie, în copie, eliberată de autoritatea competentă din domeniul audiovizualului;

c) procura pentru persoana împuternicită dacă declarația/cererea de eliberare a licenței și/sau alte documente prezentate sunt semnate în numele solicitantului de o altă persoană decât administratorul (conducătorul) întreprinderii.

(10²) Cererea de eliberare a licenței se consideră a fi realizată în situația în care au fost îndeplinite toate cerințele ce țin de transmiterea, forma și conținutul declarației și documentelor necesare prevăzute de Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

(10³) În cazul respectării cerințelor ce țin de forma, conținutul și transmiterea cererii de eliberare a licenței, dar și rezultatelor pozitive ale verificării datelor expuse în aceasta, Agenția, în termen de 30 de zile, de la data depunerii cererii respective, adoptă decizia privind eliberarea licenței, cu excepția cazului când licențele se eliberează prin concurs.

(10⁴) Dacă solicitantul, în termen de 30 de zile de la data la care i s-a expediat înștiințarea despre adoptarea deciziei privind eliberarea licenței, nu a prezentat documentul ce confirmă achitarea taxei stabilite în acest sens, sau nu ridică licența de la Agenție, aceasta este în drept să anuleze decizia respectivă.

(10⁵) În cazul în care nu va fi respectată cel puțin una din cerințele ce țin de completarea, forma, conținutul și depunerea cererii de eliberare a licenței, stabilite sau dacă, în rezultatul verificării prealabile a documentelor prezentate, au fost depistate date neveridice, Agenția în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii cererii respective, va adopta decizia de respingere a cererii, cu informarea, în scris, a solicitantului despre acest fapt.

(10⁶) Prelungirea, reperfectarea licenței, suspendarea temporară, reluarea valabilității și retragerea licenței se efectuează în condiții similar procedurii de eliberare a licenței.”;

la alineatul (11):

litera b) după cuvintele „rețele și/sau posturi de radio sau de televiziune” se completează cu textul „în benzile de frecvențe care nu cad sub incidența

acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte privind implementarea televiziunii digitale terestre”, iar cuvintele „iar pentru televiziunea analogică terestră – pentru un termen ce nu depășește termenul-limită de trecere la televiziunea digitală terestră” se exclud;

litera c) după cuvintele „unor experimentări” se completează cu cuvintele „și testări ale rețelelor de comunicații electronice” iar după cuvântul „ocasionale” se includ cuvintele „a serviciilor de comunicații electronice”;

alineatul (12) după cuvintele „La expirarea perioadei de valabilitate, licențele,” se completează cu cuvintele „cu excepția licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru televiziunea analogică terestră în benzile de frecvențe care cad sub incidența acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte privind implementarea televiziunii digitale terestre,” iar a doua propoziție se exclude;

articolul se completează cu alineatele (12¹) ÷ (12²) cu următorul cuprins:

„(12¹) În situația prevăzută la alin. (12), Agenția informează titularul licenței cu privire la modificările ce trebuie operate și îi acordă acestuia un termen corespunzător în vederea implementării acestor modificări, proporțional cu natura calitativă sau cantitativă a acestora.

(12²) Prelungirea termenului de valabilitate a licenței pentru dreptul de utilizare a resurselor de spectru radio acordate prin concurs poate fi condiționată de plata către bugetul de stat a unei taxe de licență al cărei quantum se stabilește, în mod individual, de către Guvern. Atunci când Agenția analizează posibilitatea de a prelungi valabilitatea licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, acesta trebuie printre altele:

a) să ia în considerare în mod corespunzător nevoia de a crește la maximum beneficiile pentru utilizatori și de stimulare a concurenței;

b) să acorde tuturor părților interesate, inclusiv utilizatorilor și consumatorilor, posibilitatea de a-și exprima opiniile cu privire la această măsură.”;

alineatul (13) va avea următorul cuprins:

„(13) În cazul în care numărul de licențe este limitat, licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio se eliberează persoanelor juridice pe bază de concurs, cu aplicarea procedurii de selectare competitivă sau comparative, organizat și desfășurat în condițiile și termenele stabilite de Agenție precum și conform unor criterii de selectare, transparente, nediscriminatorii și proporționale, stabilite de Agenție, sau prin încredințare directă, în cazuri temeinic justificate, dacă dreptul oferit este o evoluție succesivă pentru rețeaua deja construită și furnizată în mod autorizat și numai în situația în care măsura este necesară pentru atingerea unui obiectiv de interes general și, este justificată în mod obiectiv, este transparentă și proporțională. Procedura de selectare competitivă sau comparativă poate fi folosită ca modalitate de acordare a dreptului de utilizare și în alte cazuri stabilite de Agenție.”;

la alineatul (15) după cuvintele „La eliberarea prin concurs” se completează cu cuvintele „(prin selectare competitivă sau comparativă)” iar sfârșitul propoziției se completează cu cuvintele „elaborat și aprobat de către Agenție.”;

la alineatul (16) după cuvintele „rețelelor și/sau posturilor de radio sau de televiziune” se completează cu cuvintele „în benzile de frecvențe care nu cad sub incidența acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte privind implementarea televiziunii digitale terestre.”;

articolul se completează cu alineatele (17¹) și (17²) cu următorul cuprins:

„(17¹) Termenele menționate la alin. (17) pot fi modificate de Agenție, dacă acest lucru este necesar pentru respectarea unui acord internațional referitor la utilizarea spectrului de frecvențe radio, la care Republica Moldova este parte.

(17²) Agenția va respinge/refuza o cerere de eliberare a licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio în următoarele cazuri:

- a) cererea de acordare este incompletă sau incorectă;
- b) nu există canale sau frecvențe radio disponibile în condițiile solicitate;
- c) nu sunt îndeplinite condițiile tehnice sau legale din domeniul comunicațiilor electronice;
- d) solicitanții nu au achitat în totalitate plățile stabilite de Agenție, inclusiv eventuale penalități de întârziere aferente acestora, precum și taxele stabilite de către Guvern pentru licențele, numărul cărora este limitat și care se transferă la bugetul de stat, în temeiul legislației din domeniul comunicațiilor electronice;
- e) împotriva solicitantului a fost pronunțată o hotărâre definitivă și irevocabilă privind intrarea în insolabilitate;
- f) solicitantul este în stare de dizolvare judiciară, dizolvare de drept sau în lichidare.”.

17. Articolul 25.:

alineatul (1) după cuvintele „luând în considerare natura serviciului,” se completează cu cuvintele „respectarea condițiilor de utilizare a resurselor de numerotare, inclusiv a condițiilor speciale tip de licențe stabilite de către Agenție pentru categorii specifice de resurse de numerotare prevăzute în Planul Național de Numerotare (PNN)”;

se completează cu alineatele (1¹) ÷ (1⁹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Licența de utilizare a resurselor de numerotare stabilește condițiile în care titularul acesteia poate exercita dreptul prevăzut la alin. (1).

(1²) Titularul licenței are următoarele obligații:

1) să utilizeze resursele de numerotare prevăzute în licență sau, după caz, transferate prin procedura de portare, doar pentru furnizarea rețelelor și serviciilor publice de comunicații electronice, conform destinației și în formatul prevăzut de PNN;

2) să atribuie în mod direct, abonaților numere din blocurile de numere autorizate prin licență în scopul furnizării către aceștia a serviciilor de comunicații electronice;

3) să utilizeze eficient resursele de numerotare atribuite prin licență;

4) să aplice principiul nediscriminării și transparenței față de alți furnizori de rețele și servicii publice de comunicații electronice destinate publicului, în privința numerelor utilizate pentru accesul la serviciile lor;

5) să asigure o perioadă de ne funcționalitate, de minimum 60 de zile, înainte de a reatribui un număr;

6) să nu modifice numărul atribuit abonatului decât în cazuri justificate și în condițiile stabilite de Agenție;

7) să asigure abonaților următoarele drepturi:

a) să utilizeze numărul atribuit, în condițiile stabilite de furnizorul de rețele și servicii de comunicații electronice și de Agenție;

b) să solicite modificarea numărului acordat în cazul în care acesta este apelat din greșeală sau abuziv, în mod frecvent;

c) să includă numărul într-un registru al abonaților, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

8) să se asigure că abonații respectă următoarele obligații cu privire la utilizarea numerelor care le-au fost atribuite:

a) utilizează numerele doar în formatul în care le-au fost atribuite;

b) utilizează numărul numai pentru serviciile pentru care le-a fost atribuit;

c) să nu subatribuie numerele.

9) să asigure abonaților proprii accesul la serviciile de informații privind abonații și la serviciile de relații cu clienții.

10) să asigure apelarea în mod gratuit a serviciilor de urgență (901, 902, 903 și 904), iar după implementare la sistemul național unic pentru apeluri de urgență „112”;

11) să implementeze și să realizeze portabilitatea numerelor, în conformitate cu reglementările adoptate de Agenție;

12) să nu transfere în mod direct resursele de numerotare alocate altor furnizori, cu excepția portabilității numerelor;

13) să nu ruteze la destinație apelurile către numerele pentru care a fost suspendat sau revocat dreptul de utilizare;

14) să transmită Agenției, până la data de 31 ianuarie a anului în curs de gestiune, raportul privind utilizarea în anul precedent a resurselor de numerotare atribuite;

15) să achite plățile pentru resursele de numerotare atribuite de către Agenție, în termenii și conform tarifelor stabilite.

16) să activeze toate blocurile de numere prevăzute în licență în termen de cel mult 12 luni de la data atribuirii acestora, și să notifice în acest sens Agenția, în termen de 30 de zile de la data activării resurselor de numerotare;

17) să nu înstrăineze resursele de numerotare din PNN al Republicii Moldova, care îi sunt atribuite de către Agenție prin licență sau care îi sunt transferate prin procedura de portare;

18) să respecte condițiile de licențe speciale tip emise pentru categorii specifice de resurse de numerotare prevăzute în PNN.

(1³) La declarația pentru eliberarea/prelungirea licenței se anexează, în original sau în copie, cu prezentarea originalelor pentru verificare, documentele prevăzute de Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, precum și următoarele documente:

a) previziunile de creștere a gradului de utilizare a resurselor de numerotare în următoarele 12 luni, însoțite de justificarea acestor previziuni (ritmul de creștere din ultima perioadă, lansarea unor noi tipuri de servicii, extinderea ariei de furnizare a serviciilor etc.);

b) modul de utilizare a resurselor de numerotare alocate anterior solicitantului și gradul de utilizare a resurselor de numerotare alocate, pentru solicitările ulterioare de alocare a unor blocuri suplimentare de numere (în cazul numerelor geografice, pentru aceeași arie geografică de utilizare);

c) în vederea alocării de numere pentru furnizarea de servicii de către furnizorii de rețele mobile virtuale, dovada începerii negocierilor relevante cu un furnizor de rețele publice de comunicații electronice mobile cu privire la furnizarea accesului la rețeaua acestuia.

(1⁴) Declarația/cererea de solicitare a licenței utilizare a resurselor de numerotare se consideră a fi înregistrată în situația în care au fost îndeplinite toate cerințele ce țin de transmiterea, forma și conținutul declarației/cererii și documentelor necesare prevăzute de Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

(1⁵) În cazul respectării cerințelor ce țin de forma, conținutul și transmiterea cererii de eliberare a licenței, dar și rezultatelor pozitive ale verificării datelor expuse în aceasta, Agenția, în termen de 3 săptămâni, de la data depunerii cererii respective, adoptă decizia privind eliberarea licenței, cu excepția cazului când licențele se eliberează prin concurs.

(1⁶) Dacă solicitantul, în termen de 30 de zile de la data la care i s-a expediat (înmînat) înștiințarea despre adoptarea deciziei privind eliberarea licenței, nu a prezentat documentul ce confirmă achitarea plății stabilite în acest sens, sau nu ridică licența de la Agenție, aceasta este în drept să anuleze decizia respectivă.

(1⁷) În cazul în care nu va fi respectată cel puțin una din cerințele ce țin de completarea, forma, conținutul și depunerea cererii de eliberare a licenței, stabilite în prezenta lege sau dacă, în rezultatul verificării prealabile a documentelor depuse, au fost depistate date neveridice, Agenția, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii declarației/cererii respective, va adopta decizia de respingere a cererii, cu informarea, în scris, a solicitantului despre acest fapt.

(1⁸) Prelungirea, reperfectarea licenței, suspendarea temporară, reluarea valabilității și revocarea/retragerea licenței se efectuează în condiții similare procedurii de eliberare a licenței.

(1⁹) Agenția poate respinge o declarație/cerere de eliberare a licenței de utilizare a resurselor de numerotare în următoarele cazuri:

a) solicitantul nu are calitatea de furnizor de servicii de comunicații electronice destinate publicului;

b) nu sunt îndeplinite condițiile de alocare și de utilizare a resurselor de numerotare prevăzute în reglementările relevante ale Agenției sau solicitantul nu dispune de capacitatea tehnică de a implementa resursele de numerotare solicitate;

c) data la care se estimează că resursele de numerotare vor fi activate depășește termenul prevăzut pentru activarea resurselor de numerotare;

d) resursele de numerotare solicitate au fost alocate altui furnizor de servicii de comunicații electronice destinate publicului sau resursele de numerotare respective nu pot fi alocate;

e) solicitantul are debite scadente aferente plății de utilizare a resurselor de numerotare alocate anterior, stabilit de Agenție, precum și eventuale penalități de întârziere aferente acestuia.”;

la alineatul (2) cuvintele „în baza unor proceduri deschise,” se substituie cu textul „prin intermediul unor proceduri de selectare competitivă sau comparativă, stabilită de Agenție în caietul de sarcini privind organizarea și desfășurarea concursului, în baza unor proceduri deschise, proporționale,”.

18. Articolul 26.:

alineatele (1) și (3) se abrogă;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Tipurile de rețele și servicii de comunicații electronice, formularele-tip ale notificării și declarației informative vor fi stabilite în Regulament elaborat și aprobat de Agenție și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”.

19. La alineatul (3) din articolul 27 cuvântul „politicii” se substituie cu cuvântul „politicilor”.

20. Legea se completează cu articolul 28¹ cu următorul cuprins:

„**Art.28¹.** - (1) Titularii licențelor pentru dreptul de utilizare a resurselor limitate pot cesiona (transfera) dreptul de utilizare conferit prin licență unui alt furnizor autorizat.

(2) Procedura de cesionare (transferare) a dreptului de utilizare a resurselor limitate de către furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice se stabilește de Agenție.

(3) Licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, ori pentru dreptul de utilizare a resurselor de numerotare pot fi cesionate (transferate), total sau parțial, numai cu acordul prealabil al Agenției, și numai cu asumarea tuturor obligațiilor decurgând din aceasta, precum și cu respectarea condițiilor prevăzute în licență cu privire la cesionarea drepturilor acordate. Orice acord având ca obiect cesionarea (transferarea) drepturilor acordate prin licență, încheiat fără obținerea acordului prealabil al Agenției, este nul de drept. Cesionarea dreptului de utilizare a resurselor limitate se aduce la cunoștința publicului de către Agenției prin intermediul paginii sale de Internet.”.

21. Articolul 29.:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Furnizorii care dețin licențe de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru furnizarea rețelelor și/sau serviciilor publice de comunicații electronice, pot cesiona (transfera) sau închiria către alți furnizori autorizați, în conformitate cu

condițiile de licență și procedurile stabilite de Agenție, drepturi individuale de utilizare a licențelor de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio în benzile pentru care această posibilitate este prevăzută în măsurile de punere în aplicare adoptate în temeiul alin. (1⁵). Intenția de cesionare a licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio urmează a fi notificată Agenției.”;

articolul se completează cu alineatele (1¹), (1²), (1³), (1⁴), (1⁵) și (1⁶) cu următorul cuprins:

„(1¹) Pentru alte benzi de frecvențe radio, Agenția, de asemenea, poate prevedea posibilitatea ca furnizorii să cesioneze (să transfere) sau să închirieze drepturi individuale de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio către alți furnizori autorizați în conformitate cu procedura stabilită;

(1²) Condițiile aferente drepturilor individuale de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio se aplică în continuare în urma cesionării (transferului) sau închirierii, dacă Agenția nu stabilește dispoziții contrare;

(1³) Agenția, poate decide de asemenea, că dispozițiile prezentului alineat nu se aplică în cazurile în care furnizorul a obținut inițial gratuit dreptul individual de utilizare a resurselor de spectru radio.”;

(1⁴) Agenția se asigură:

a) că intenția unui furnizor de a cesiona (transfera) drepturile de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, precum și transferul efectiv al acestora, se notifică în conformitate cu procedura stabilită și sunt făcute publice;

b) că resursele de spectru radio sunt utilizate efectiv și eficient și că cesionarea sau acumularea de drepturi de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio nu denaturează concurența;

c) că cesionarea licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio nu duce la schimbarea destinației și condițiilor de utilizare a resurselor cesionate.

(1⁵) În cazul în care utilizarea frecvențelor radio a fost armonizată prin aplicarea prevederilor Programului de management al spectrului de frecvențe radio pe anii 2013-2020 (Deciziei nr.676/2002/CE (Decizia privind spectrul de frecvențe radio), orice astfel de transfer (cesionare) se conformează utilizării astfel armonizate.

(1⁶) Agenția poate adopta măsuri corespunzătoare de punere în aplicare pentru a identifica benzile de frecvențe pentru care licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pot fi cesionate (transferate) sau închiriate între furnizori. Aceste măsuri nu acoperă canalele sau frecvențele radio pentru emisie (radio și televiziune).”;

alineatul (2):

după cuvintele „Licențele de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pentru rețelele și/sau posturile de radio sau de televiziune” se completează cu cuvintele „în benzile de frecvențe care nu cad sub incidența acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte privind implementarea televiziunii digitale”;

la litera a) după cuvintele „titularul licenței de utilizare” se completează cu textul „, cu excepția rețelelor de televiziune digitală terestră, ”;

articolul se completează cu alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:

„(3¹) Agenția poate solicita cesionarului, anterior cesionării dreptului, îndeplinirea anumitor condiții care să conducă la respectarea obiectivelor avute în vedere la acordarea inițială a dreptului. În cuprinsul licențelor emise pentru dreptul de utilizare a resurselor de spectru radio, ori de utilizare a resurselor de numerotare cesionate se păstrează pînă la data expirării termenului de valabilitate prevăzut în licența cedentului.

(3²) Agenția va refuza emiterea acordului prealabil cu privire la cesionarea licenței pentru dreptul de utilizare a resurselor limitate, în situațiile prevăzute în art.33 alin.(6) și art.38 alin.(4) din prezenta lege, care se aplică în mod corespunzător resurselor limitate care fac obiectul licenței.”.

22. Legea se completează cu articolele 29¹, 29² și 30¹ cu următorul cuprins:

„**Art.29¹.** - (1) Condițiile, inclusiv speciale, ale licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio pot fi modificate la inițiativa Agenției, potrivit competențelor ce îi revin în conformitate cu legislația în vigoare, prin informarea titularului licenței cu privire la modificările ce trebuie operate și prin acordarea unui termen corespunzător în vederea implementării acestor modificări, proporțional cu natura calitativă sau cantitativă a acestora, în cazurile impuse de:

a) respectarea condițiilor privind utilizarea efectivă, rațională și eficientă a resurselor de spectru radio;

b) evitarea interferențelor dăunătoare;

c) implementarea obiectivelor de armonizare la nivel european și cooperare internațională privind utilizarea resurselor de spectru radio;

d) respectarea acordurilor internaționale la care Republica Moldova este parte, referitoare la utilizarea resurselor de spectru radio;

e) soluționarea situațiilor de disponibilitate limitată a resurselor de spectru radio, în anumite arii geografice și în condiții tehnice specificate, în benzile de frecvențe radio desemnate pentru tipul de aplicație destinat furnizării rețelei publice de comunicații electronice care face obiectul licenței;

f) implementarea politicilor de dezvoltare a comunicațiilor electronice și de gestionare a spectrului de frecvențe radio;

g) modificarea Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe.

(2) Modificarea condițiilor speciale ale licenței, în baza unei cereri din partea titularului, ce ține de canalele sau frecvențele radio acordate (inclusiv a parametrilor tehnici, condițiilor tehnice și operaționale cuprinse în licența ori care rezultă din extinderea rețelei de comunicații electronice), se realizează de către Agenție în baza documentației tehnice care justifică modificările (ce însoțesc în mod obligatoriu cererea titularului), în termen de 6 săptămâni (include și perioada de experimentare) de la primirea acestor documente.

(3) În urma modificării condițiilor speciale tip ale licenței de utilizare a canalelor sau frecvențelor radio, eliberarea noii licențe se va realiza după depunerea, în original, a licenței anterioare.

Art.29². - (1) Agenția poate modifica condițiile, inclusiv speciale ale licenței de utilizare a resurselor de numerotare, din oficiu sau la cererea titularului, în următoarele cazuri:

a) este necesar pentru respectarea obligațiilor Republicii Moldova ce decurg din acorduri internaționale sau din calitatea de membru într-o organizație internațională;

b) este necesar pentru asigurarea securității naționale, a apărării naționale sau a ordinii publice;

c) s-au schimbat circumstanțele în care licența a fost emisă;

d) s-a modificat Planul național de numerotare;

e) titularul renunță la dreptul de utilizare a unor resurse de numerotare prevăzute în licență;

f) se cesionează parțial licența;

g) se modifică formatul unor resurse de numerotare prevăzute în licență

(2) În urma modificării prevederilor licenței pentru dreptul de utilizare a resurselor de numerotare, eliberarea noii licențe se va realiza după depunerea, în original, a licenței anterioare.

(3) Atunci când eliberează licențele de utilizare a resurselor de numerotare, Agenția precizează dacă licențele în cauză pot fi cesionate (transmise) de către titular și în ce condiții.

Art.30¹. - (1) Condițiile privind suspendarea temporară, reluarea valabilității și revocarea/retragerea licenței sînt prevăzute în Legea privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător.

(2) Suplimentar prevederilor de la alin. (1) dreptul de furnizare a rețelelor și/sau serviciilor publice de comunicații electronice acordat prin autorizarea generală sau dreptul pentru utilizarea resurselor de spectru radio sau resurselor de numerotare poate fi suspendat, pentru o perioadă de cel mult 6 luni, conform actelor normative în vigoare, în caz de nerespectare de către titularul acestora a deciziei privind încetarea încălcării și/sau luarea unor măsuri de remediere remedierea încălcărilor obligațiilor stabilite de actele normative, fixate în condițiile autorizării generale sau licenței sau la cererea furnizorului.

(3) Suplimentar prevederilor alineatului (1) dreptul oferit prin autorizarea generală sau prin licență poate fi retras, conform actelor normative în vigoare, în următoarele cazuri:

a) existența unei notificări sau cereri din partea titularului (furnizorii de rețele sau servicii de comunicații electronice desemnați ca furnizori de serviciu universal nu pot renunța, pe perioada desemnării, la dreptul de a furniza serviciile pentru care au fost desemnați ca furnizori de serviciu universal);

b) neînlăturarea în termenul stabilit a circumstanțelor ce au dus la suspendarea dreptului prevăzut în autorizarea generală sau în licență.

c) de la data intrării în proces de insolabilitate în condițiile legii;

d) decizia este necesară pentru respectarea obligațiilor care decurg dintr-un acord internațional la care Republica Moldova este parte,

e) în vederea protejării interesului public, atunci când circumstanțele în care autorizarea generală a fost emisă s-au modificată;

f) dacă pe parcursul a 3 luni de la data notificării, nu este posibilă comunicarea documentelor de către Agenție la adresa indicată de furnizor în notificare.

g) depistarea unor date neautentice în documentele prezentate Agenției la momentul notificării și/ sau eliberării licenței;

h) nerespectarea a doua oară a deciziei privind încetarea încălcării și/sau luarea unor măsuri de remediere a încălcărilor obligațiilor stabilite de actele normative, fixate în condițiile autorizării generale sau licenței;

i) neachitarea, în termen de 90 de zile de la scadență, a plăților de reglementare și monitorizare, a plăților pentru resursele de numerotare prevăzute de prezenta lege;

j) în cazul în care titularul modifică destinația de folosință a resurselor de spectru radio ori a resurselor de numerotare care fac obiectul licenței;

k) pentru evitarea tezurizării (concentrării) resurselor de spectru radio sau resurselor de numerotare manifestată prin neutilizarea resurselor limitate la nivelul alocării stabilit în condițiile de licențe, atunci când măsura este necesară pentru asigurarea unei concurențe efective pe piață sau pentru eliminarea unor bariere la intrarea pe piață, care au ca efect restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței.

(4) Autorizarea generală sau licența își pierde valabilitatea în următoarele cazuri:

a) furnizorul de rețele și/sau servicii de comunicații electronice a notificat Agenția, în condițiile prezentei legi, în vederea sistării furnizării rețelelor și/sau serviciilor de comunicații electronice (furnizorii de rețele sau servicii de comunicații electronice desemnați ca furnizori de serviciu universal nu pot renunța, pe perioada desemnării, la dreptul de a furniza serviciile pentru care au fost desemnați furnizori de serviciu universal);

b) solicitantul licenței, în termen de 30 de zile de la data la care i s-a expedit (înmînat) înștiințarea despre adoptarea deciziei privind acordarea licenței, nu a prezentat documentul ce confirmă achitarea taxelor respective sau nu a ridicat licența de la Agenție;

c) prin revocare/retragere;

d) la lichidarea furnizorului de rețele și/sau servicii și excluderea acestuia din Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor;

e) la data intrării în vigoare a noii licențe eliberate titularului, care o înlocuiește pe cea precedentă;

f) titularul licenței nu a utilizat, într-o perioadă neîntreruptă de cel puțin 12 luni, niciunul/niciuna dintre canalele sau frecvențele radio ori resursele de numerotare alocate prin licență.

g) ca urmare a cesionării integrale a resurselor limitate în conformitate cu art.42-43;

h) dacă în urma reorganizării furnizorului, întreprinderea este preluată de o persoană care nu are calitatea de furnizor de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice.

(5) Furnizorului căruia i s-a retras dreptul de a furniza rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice i se retrag și licențele pentru dreptul de utilizare a resurselor limitate (de spectru radio sau a resurselor de numerotare) pentru serviciul sau rețeaua respectivă și nu mai pot beneficia de autorizare generală pentru același tip de rețea sau serviciu ori de licența pentru dreptul de utilizare a resurselor de spectru radio și/sau a resurselor de numerotare pe o perioadă cuprinsă între 3 luni și un an de la data retragerii.

(6) Furnizorul este obligat, în decurs de 10 zile lucrătoare de la data comunicării deciziei de retragere sau pierderii valabilității autorizării generale sau licenței pentru dreptul de utilizare a resurselor limitate, să depună la Agenție formularul, în original, a actului retras.

(7) În cazul retragerii sau pierderii valabilității autorizării generale sau licenței pentru dreptul de utilizare a resurselor limitate, orice fel de plăți ori taxe pentru reglementare și monitorizare, inclusiv taxele pentru dreptul de utilizare a resurselor limitate sau taxele administrative, prevăzute de prezenta lege, nu se restituie.

(8) Agenția publică informația privind licențele acordate, procedura de acordare a licențelor prin concurs și datele statistice referitoare la licențe, inclusiv informația privind licențele suspendate sau revocate.”.

23. Alineatele (1)-(4) din articolul 31 se abrogă. .

24. Articolul 32.:

la alineatul (1) se completează la final cu cuvintele „cu o importantă valoare socială, culturală și economică”;

la alineatul (2) după cuvintele „să asigure” se completează cu cuvintele „gestionarea și”;

articolul se completează cu alineatele (2¹), (2²), (2³) și (3¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Planificarea strategică, coordonarea și armonizarea cu țările membre a CEPT și în cadrul altor organizații internaționale la care Republica Moldova este parte, a modului de utilizare a resurselor de spectru radio este realizată de către organul central de specialitate. În acest scop se ține seama, *inter alia*, de aspectele economice, de siguranță, de sănătate, de interes public, de libertate de exprimare, culturale, științifice, sociale și tehnice ale politicilor comunitare, precum și de diferitele interese ale comunităților de utilizatori ale acestor resurse limitate, în scopul optimizării utilizării acestora și a evitării interferențelor dăunătoare.

(2²) Organul central de specialitate promovează armonizarea utilizării resurselor de spectru radio, ținând cont de necesitatea de a asigura utilizarea efectivă și eficientă a acestora și în folosul consumatorului, prin realizarea unor economii de scară și a interoperabilității serviciilor.

(2³) Organul central de specialitate realizează gestionarea eficientă a resurselor de spectru radio destinate pentru rețelele și serviciile publice de comunicații electronice în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(3¹) În aplicarea prezentului articol organul central de specialitate respectă acordurile internaționale relevante, inclusiv reglementările privind radiocomunicațiile ale Uniunii Internaționale de Telecomunicații (UIT).”.

25. Articolul 33. va avea următorul cuprins:

„**Art.33.** – (1) Documentul care stă la baza gestionării spectrului de frecvențe radio este Tabelul Național de Atribuire a Benzilor de Frecvențe. Tabelul Național de Atribuire a Benzilor de Frecvențe trebuie să răspundă priorităților naționale și să fie în concordanță cu atribuirea benzilor de frecvențe stabilită de organismele competente ale UIT.

(2) Tabelul Național de Atribuire a Benzilor de Frecvențe se aprobă de către Comisia de stat pentru frecvențe radio. Componența și regulamentul comisiei se aprobă de către Guvern.

(3) Revizuirea Tabelului Național de Atribuire a Benzilor de Frecvențe se efectuează cel puțin o dată la 4 ani.”

26. Articolul 34.:

alineatul (1), lit. a) după cuvintele „securitatea națională,” se completează cu cuvintele „comunicații guvernamentale,”;

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Gestionarea spectrului de frecvențe radio cu utilizare neguvernamentală este realizată nemijlocit de către Î.S. „Centrul Național pentru Frecvențe Radio”, în care organul central de specialitate exercită calitatea de fondator.”;

alineatul (3) cuvintele „asignarea canalelor sau frecvențelor radio pentru utilizare neguvernamentală” se substituie cu textul „Alocarea și asignarea canalelor sau frecvențelor radio pentru utilizare neguvernamentală sau partajată”.

27. Legea se completează cu articolele **34¹** și **34²** cu următorul cuprins:

„**Art.34¹.** – (1) În scopul asigurării unei utilizări eficiente a spectrului de frecvențe radio și a compatibilității electromagnetice a stațiilor de radiocomunicații, Î.S.„Centrul Național pentru Frecvențe Radio” ține evidența stațiilor de radiocomunicații, canalelor și frecvențelor radio și acordă următoarele servicii:

a) planificarea, selectarea, calcularea și coordonarea frecvențelor și/sau canalelor radio în conformitate cu Tabelul Național de Atribuire a Benzilor de Frecvențe;

b) asigurarea compatibilității electromagnetice a stațiilor de radiocomunicații;

c) măsurarea parametrilor tehnici de emisie ai stațiilor de radiocomunicații în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de monitorizare a frecvențelor radio și evaluare a parametrilor tehnici de emisie ai stațiilor de radiocomunicații de utilizare neguvernamentală, elaborat de Î.S.„Centrul Național pentru Frecvențe Radio” și aprobat de organul central de specialitate;

d) măsurarea și evaluarea acoperirii teritoriale și a drumurilor publice naționale a rețelelor și stațiilor de radiocomunicații;

e) elaborarea caietelor de sarcini pentru proiectarea stațiilor de radiocomunicații la compartimentul radiotehnic și expertiza proiectelor;

f) încercări de certificare a echipamentelor la compatibilitatea electromagnetică, securitate și la conformarea cerințelor cu privire la utilizarea eficientă a spectrului de frecvențe radio;

g) certificarea produselor de comunicații electronice.

(2) Modul de monitorizare a frecvențelor radio și de evaluare a parametrilor tehnici de emisie ai stațiilor de radiocomunicații de utilizare neguvernamentală se stabilește prin regulamentul corespunzător, elaborat și aprobat de către organul central de specialitate. Metodologia de calcul al tarifelor utilizate de Î.S., „Centrul Național pentru Frecvențe Radio” se aprobă de către organul central de specialitate și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(3) Î.S., „Centrul Național pentru Frecvențe Radio” asigură asistența tehnică necesară pentru efectuarea controlului prevăzut la art. 7 alin. (3) lit. j) și k) din prezenta lege.

(4) Î.S., „Centrul Național pentru Frecvențe Radio” asigură coordonarea internațională și internă, notificarea benzilor de frecvențe, canalelor sau frecvențelor radio în conformitate cu Regulamentul radiocomunicațiilor al UIT.

Art.34². - (1) Spectrul de frecvențe radio poate fi utilizat prin intermediul oricărei tehnologii disponibile pentru fiecare tip de serviciu de radiocomunicații stabilit în Tabelul Național de Atribuire a Benzilor de Frecvențe și în conformitate cu prevederile Deciziilor și Recomandărilor CEPT relevante.

(2) Agenția se asigură că toate tipurile de tehnologii utilizate pentru serviciile de comunicații electronice pot fi folosite în benzile de frecvențe radio declarate disponibile pentru serviciile de radiocomunicații în Tabelul Național de Atribuire a Benzilor de Frecvențe și în conformitate cu prevederile Deciziilor și Recomandărilor CEPT relevante. Cu toate acestea, Agenția, în coordonare cu organul central de specialitate, poate să prevadă, temeinic justificat, restricții proporționale și nediscriminatorii în ceea ce privește tipurile de tehnologii de acces fără fir sau de rețele de comunicații radio utilizate pentru servicii de comunicații electronice, atunci când acest lucru este necesar pentru:

- a) evitarea interferențelor dăunătoare;
- b) protejarea sănătății publice împotriva câmpurilor electromagnetice;
- c) asigurarea calității tehnice a serviciului;
- d) asigurarea maximizării utilizării în comun a frecvențelor radio;
- e) asigurarea utilizării eficiente a spectrului de frecvențe radio;
- f) asigurarea îndeplinirii unui obiectiv de interes general în conformitate cu alineatul (2) al prezentului articol.

(3) Spectrul de frecvențe radio poate fi utilizat pentru furnizarea oricărui serviciu de radiocomunicații, stabilit în Tabelul Național de Atribuire a Benzilor de Frecvențe și în conformitate cu prevederile Deciziilor și Recomandărilor CEPT relevante.

(4) Agenția se asigură că toate tipurile de servicii de comunicații electronice pot fi furnizate cu utilizarea benzilor de frecvențe radio declarate disponibile conform Tabelului Național de Atribuire a Benzilor de Frecvențe. Cu toate acestea, Agenția, în coordonare cu organul central de specialitate, poate să prevadă, temeinic justificat, restricții proporționale și nediscriminatorii în ceea ce privește tipurile de servicii de comunicații electronice care urmează să fie furnizate, inclusiv, dacă este cazul, pentru a îndeplini o cerință în conformitate cu reglementările privind radiocomunicațiile ale UIT.

(5) Măsurile care impun furnizarea unui serviciu de comunicații electronice într-o bandă de frecvențe specifică, disponibilă pentru serviciile de comunicații electronice, se motivează, în scopul de a garanta îndeplinirea obiectivului de interes general definit de organul central de specialitate în conformitate cu cadrul legal în vigoare, ca de exemplu, dar nelemitându-se la acestea:

- a) siguranța vieții;
- b) promovarea coeziunii sociale, regionale sau teritoriale;
- c) evitarea utilizării ineficiente a frecvențelor radio;
- d) promovarea diversității culturale și lingvistice și a pluralismului mediatic prin furnizarea serviciilor de radio și televiziune.

(6) O măsură care interzice furnizarea oricărui alt serviciu de comunicații electronice într-o bandă de frecvențe specifică poate fi prevăzută numai atunci când este justificată de necesitatea protejării serviciilor de siguranță a vieții. De asemenea Agenția poate extinde, în mod excepțional, această măsură în scopul îndeplinirii altor obiective de interes general, astfel cum sunt definite în conformitate cu cerințele prevăzute de Deciziile și Recomandările CEPT.

(7) În vederea asigurării respectării principiilor prevăzute la alin.(1) și alin.(3), Agenția revizuieste periodic necesitatea restricțiilor menționate la alineatele (3) și (4) ale prezentului articol și face public rezultatele acestor revizui.

(8) Agenția poate adopta măsurile prevăzute la alin.(2) și alin.(4) în urma parcurgerii procedurii de consultare prevăzută de Art.14 al prezentei legi.

(9) Fără a aduce atingere dispozițiilor din legile speciale și ținând seama de circumstanțele naționale relevante, Agenția poate stabili norme în scopul prevenirii tezurizării (concentrării) resurselor de spectru radio, în special prin impunerea unor termene stricte pentru exploatarea efectivă a drepturilor de utilizare de către deținătorul acestor drepturi și prin aplicarea de sancțiuni, inclusiv sancțiuni financiare sau retragerea drepturilor de utilizare în cazul nerespectării acestor termene. Aceste norme se stabilesc și se aplică într-un mod proporțional, nediscriminatoriu și transparent.”.

28. Articolul 36.:

alineatul (1), lit. a) după cuvintele „frecvenței radio,” se completează cu cuvintele „eliberat de către Î.S. „Centrul Național pentru Frecvențe Radio” ”;

articolul se completează cu alineatele (1¹, (1²), (1³) și (1⁴) cu următorul cuprins:

„(1¹) Termenul de valabilitate a permisului tehnic pentru utilizarea stațiilor de radiocomunicații se stabilește după cum urmează:

- a) stații de radioreleu utilizate în cadrul rețelelor de telefonie celulară mobilă – 15 ani;
- b) stații de radiocomunicații pentru radioamatori – 3 ani;
- c) alte tipuri de stații de radiocomunicații – 5 ani.

(1²) Modificarea datelor incluse în permisul tehnic eliberat se realizează de către Agenție prin eliberarea unui alt permis tehnic nou, fără modificarea termenul de valabilitate al acestuia.

(1³) Transmiterea către Agenție a cererii pentru eliberarea permisului tehnic și a documentelor anexate se efectuează în unul din următoarele moduri:

a) prin depunere personală sau de către un reprezentant legal al solicitantului, sub luare de semnătură;

b) prin serviciul de trimitere poștală recomandată cu confirmarea primirii.

(1⁴) Cererea și setul complet de documente anexate se înregistrează în “Registrul de evidență a cererilor și permiselor tehnice pentru utilizarea stațiilor de radiocomunicații”.

29. Alineatul (2) din articolul 38 se completează cu lit. e¹) și e²) cu următorul cuprins:

e¹) în cazul modificării Tabelului național de atribuire a benzilor de frecvențe;

e²) în cazul neîndeplinirii uneia din prevederile alin. (7) și alin. (8) din art.36.

30. Articolul 39. se abrogă.

31. Articolul 40.:

la alineatul (1) cuvintele „asociată, precum și interconectarea” se substituie cu cuvintele „și serviciile asociate, precum și interconectarea și interoperabilitatea”;

alineatele (2), (3) și (5) vor avea următorul cuprins:

„(2) În prezentul capitol sînt stipulate drepturile și obligațiile furnizorilor care solicită să obțină interconectarea și/sau accesul la rețelele publice furnizate de către aceștia sau la infrastructura și serviciile asociate.

(3) Scopul cadrului de reglementare stabilit în condițiile prezentului capitol rezidă în promovarea concurenței, asigurarea interconectării rețelelor și a interoperabilității serviciilor și protecția utilizatorilor finali.

(5) Încheierea acordurilor de acces și interconectare și negociere a condițiilor tehnice și comerciale ale acestora se realizează cu respectarea dispozițiilor prezentei legi. Procedura privind accesul la rețelele și/sau serviciile publice de comunicații electronice și infrastructura și serviciile asociate și privind interconectarea rețelelor se stabilește în Regulamentul cu privire la acces și interconectare, elaborat și aprobat de Agenție și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”

32. Alineatul (1) din articolul 51:

după cuvintele „speciale preventive” se completează cu textul „(ex-ante)”;

lit.a) se completează pe final cu cuvintele „(care pot face obiectul /susceptibile unei reglementări ex-ante)”;

se completează cu lit. a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) definirea pieței relevante atât la nivelul produselor și serviciilor din sectorul comunicațiilor electronice cît și la nivel geografic (aria geografică pe care acestea se produc și se furnizează);”;

lit.b) se completează pe final cu cuvintele „(determinarea situației concurențiale pe aceste piețe și, eventual a evaluării puterii semnificative pe aceste piețe în vederea impunerii, menținerii, modificării ori retragerii obligațiilor ex-ante prevăzute în cuprinsul prezentei legi)”.

33. Legea se completează cu articolul **51¹**. cu următorul cuprins:

„Art.51¹. - (1) În cazul în care analiza de piață indică lipsa unei concurențe efective, ceea ce înseamnă că furnizorul în cauză poate menține tarifele la un nivel excesiv de ridicat sau să reducă tarifele în mod nejustificat, în detrimentul utilizatorilor finali, Agenția are dreptul, în conformitate cu prevederile art.58, să-i impună obligații referitoare la recuperarea investițiilor și controlul tarifelor, inclusiv obligații de fundamentare a tarifelor în funcție de costuri, precum și obligații privind organizarea contabilității separate a costurilor la furnizarea anumitor forme de interconectare și/sau de acces. Pentru a încuraja investițiile efectuate de furnizor, inclusiv în rețele de generație viitoare, Agenția ia în considerare investițiile făcute de furnizor și îi permite realizarea unei rate rezonabile de recuperare a capitalului investit, ținând seama de orice riscuri specifice unui nou proiect de investiție în rețea.

(2) Orice mecanism de acoperire a costurilor sau orice metodologie de tarifare, impuse în condițiile alin.(1), trebuie să promoveze eficiența economică și concurența și să maximizeze beneficiul consumatorilor. În acest scop, Agenția ține cont de tarifele practicate pe piețele concurențiale comparabile.

(3) În cazul în care un furnizor are obligația să își fundamenteze tarifele în funcție de costuri, el trebuie să demonstreze că tarifele respective sînt determinate prin suplimentarea la costuri a unei rate rezonabile a venitului obținut din investiții. În vederea calculării costului furnizării eficiente a serviciilor, Agenția poate utiliza metode de calculare a costurilor, conform Standardelor Naționale de Contabilitate. Agenția este în drept să ceară unui furnizor toate informațiile ce au stat la baza stabilirii tarifelor și să impună, după caz, ajustări ale acestor tarife.

(4) În cazul în care controlul tarifelor se efectuează conform contabilității separate a costurilor, descrierea acestui sistem trebuie făcută publică, indicîndu-se cel puțin principalele categorii în care sînt grupate costurile și metodele de calculare a costurilor. Îndeplinirea obligațiilor de organizare și ținere a contabilității separate a costurilor se verifică anual de către o societate de audit al cărei raport urmează a fi publicat în condițiile stabilite de Agenție.

(5) Selectarea furnizorilor de produse și servicii, costul cărora este inclus în tarife, se face cu respectarea principiilor de bază ale concurenței.”

34. Articolul 52.:

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Agenția adoptă decizii privind desemnarea furnizorilor cu putere semnificativă pe piețele relevante. Un furnizor este considerat ca avînd putere semnificativă pe o anumită piață relevantă doar în cazul în care acesta, fie individual sau împreună cu alți asemenea furnizori, conform analizei de piață corespunzătoare, se bucură pe piața respectivă de o poziție echivalentă unei poziții dominante, definită de legislația din domeniul concurenței.

(2) Atunci cînd un furnizor de rețele și/sau de servicii de comunicații electronice are putere semnificativă pe o anumită piață (prima piață), el poate fi, de asemenea, desemnat ca avînd putere semnificativă pe o altă piață strîns legată de prima (a doua piață), în cazul în care legăturile dintre cele două piețe sunt de așa natură încît să permită utilizarea puterii de pe prima piață ca pîrghie pe a doua

piață, consolidînd astfel puterea pe piață a furnizorului. În consecință, măsurile corective avînd rolul de a preveni utilizarea unei asemenea pîrghii pot fi aplicate pe a doua piață, iar în cazul în care astfel de măsuri corective se dovedesc insuficiente, pot fi impuse măsuri corective.”.

35. Legea se completează cu articolul **52¹** cu următorul cuprins:

„**Art.52¹.** - (1) Atunci cînd Agenția ajunge la concluzia că obligațiile impuse în art.52 nu au condus la realizarea unei concurențe efective și că există în continuare probleme importante și persistente legate de concurență și/sau eșecul mecanismelor pieței, identificate în legătură cu furnizarea la nivel angro pe anumite piețe de produse de acces, aceasta poate, ca măsură excepțională, impune întreprinderilor integrate pe verticală obligația de a plasa activitățile aferente furnizării la nivel angro a produselor relevante de acces într-o entitate comercială care funcționează independent și care la rîndul său furnizează produse și servicii de acces tuturor întreprinderilor, inclusiv altor entități comerciale din cadrul societății, respectînd aceleași termene și condiții, inclusiv cele referitoare la nivelurile tarifelor și serviciilor, și prin intermediul aceluiași sisteme și procese.

(2) Agenția poate impune obligația separării funcționale, aceasta înaintează propunerea către Consiliul Concurenței, care cuprinde:

a) elemente de probă care să justifice concluziile Agenției;

b) o evaluare motivată care să demonstreze că nu există sau există foarte puține șanse de a avea o concurență efectivă și durabilă la nivelul infrastructurii într-un interval rezonabil de timp;

c) o analiză a impactului preconizat asupra autorității de reglementare, asupra întreprinderii, în special asupra forței de muncă a întreprinderii separate și asupra sectorului comunicațiilor electronice ca întreg și asupra stimulentele pentru investiții într-un sector ca întreg, în special în ceea ce privește necesitatea asigurării coeziunii sociale și teritoriale, precum și impactul asupra altor părți interesate, inclusiv, în special impactul preconizat asupra concurenței și orice efecte potențiale pe care aceasta le-ar antrena pentru consumatori;

d) o analiză a motivelor care justifică faptul că această obligație ar reprezenta modalitatea cea mai eficientă de a pune în aplicare măsurile corective menite să remedieze problemele privind concurența sau deficiențele de piață identificate.”.

36. Articolul 53.:

alineatul (1) cuvintele „efectuează analiza piețelor relevante cel puțin o dată la 2 ani, în scopul constatării existenței concurenței efective pe aceste piețe” se substituie cu cuvintele „efectuează analiza piețelor relevante în termen de trei ani de la adoptarea unei măsuri anterioare privind piețele respective, în scopul constatării existenței concurenței efective pe aceste piețe. Cu toate acestea, în mod excepțional, această perioadă poate fi prelungită cu o perioadă suplimentară de pînă la trei ani, atunci cînd Agenția a notificat autorității naționale de concurență o propunere de prelungire, motivată corespunzător, iar autoritatea națională de concurență nu a ridicat obiecții în termen de o lună de la notificarea prelungirii (transmiterea notificării)”.

37. Articolul 54.:

alineatul (1) cuvântul „Dacă” se substituie cu cuvintele „În vederea promovării concurenței pe piețele cu amănuntul, dacă” și se abrogă cuvintele „sau ale art.57”;

alineatul (1), lit. d) se completează pe final cu cuvintele „prin condiționarea furnizării serviciului de acceptarea de către utilizatorii finali a unor prestații suplimentare, fără legătură cu serviciul solicitat”;

alineatul (4) cuvintele „implementa evidența contabilă” se substituie cu cuvintele „organiza și ține contabilitatea”;

alineatul (5) cuvintele „modul de implementare a evidenței contabile separate” se substituie cu cuvintele „metodologia de calculație”;

alineatul (6) cuvintele „implementarea evidenței contabile separate” se substituie cu cuvintele „metodologia de calculație”;

articolul se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins:

„(6¹) Fără să aducă atingere art.72 alin.(2) lit.a) și art.73, Agenția nu impune obligațiile stabilite în prezentul articol pe o piață geografică sau o piață de utilizatori dacă stabilește că există o concurență efectivă.”.

38. Articolele 56 și 57 se abrogă.

39. Articolul 58.:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) În cazul abonării la servicii publice de comunicații electronice și/sau la servicii de conectare la o rețea publică de comunicații electronice, utilizatorii finali abonați au dreptul la un contract încheiat în formă scrisă cu furnizorul de servicii publice de comunicații electronice, care va conține într-o formă clară, inteligibilă și ușor accesibilă, următoarele clauze minime:

a) datele de identitate și adresa furnizorului de servicii;

b) serviciile furnizate, în special:

- asigurarea sau nu a accesului la servicii de urgență și a informațiilor privind localizarea apelantului și/sau orice limitare a furnizării serviciilor de urgență în conformitate cu art. 64.

- informațiile legate de orice alte condiții care limitează accesul la servicii și aplicații și/sau utilizarea acestora, atunci când aceste condiții sunt permise/prevăzute de legislația în vigoare;

- nivelul minim de calitate a serviciilor oferite, și anume timpul necesar pentru conectarea inițială și, atunci când este cazul, alți indicatori de calitate a serviciului, astfel cum sunt definite de Agenție;

- informații cu privire la orice proceduri aplicate de furnizor pentru măsurarea și modelarea traficului în așa fel încât să se evite utilizarea conexiunii la capacitate maximă sau aglomerarea acesteia, precum și informații cu privire la modul în care aceste proceduri ar putea influența calitatea serviciilor;

- tipurile de servicii de întreținere și reparații oferite și de servicii de asistență pentru clienți furnizate, precum și metodele de a contacta aceste servicii;

- orice restricții impuse de furnizor privind utilizarea echipamentului terminal furnizat;

c) atunci cînd există o obligație în temeiul art.69, opțiunile abonatului privind înscrierea sau nu a datelor sale cu caracter personal într-un registru al abonaților și datele vizate;

d) informații despre prețurile și tarifele practicate, mijloacele prin care se pot obține informații actualizate privind toate tarifele aplicabile și cheltuielile pentru întreținere, metodele de plată puse la dispoziție și orice diferențe de costuri implicate de metodele de plată;

e) durata contractului și condițiile de reînnoire și de încetare a serviciilor și a contractului, inclusiv:

- orice utilizare sau durată minimă necesară pentru a beneficia de condiții promoționale;

- orice cheltuieți privind portabilitatea numerelor și a altor identificatori;

- orice costuri datorate la încetarea contractului, inclusiv orice recuperare a costurilor în ceea ce privește echipamentul terminal;

f) eventualele compensații/despăgubiri și formule de rambursare care se aplică în cazul în care nu sunt îndeplinite nivelurile de calitate a serviciilor prevăzute de contract sau a celorlalte clauze contractuale;

g) metode de inițiere a procedurilor de soluționare a litigiilor.

h) tipul de acțiune care poate fi adoptată de către furnizor ca răspuns la incidentele sau amenințările și vulnerabilitățile privind securitatea sau integritatea.

articolul se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:

„(1¹) La momentul achiziționării serviciilor pentru care plata se face în avans (anticipată), se pun la dispoziția utilizatorilor finali condițiile generale privind furnizarea acestora, care vor conține informațiile corespunzătoare clauzelor minime prevăzute la alin.(1).

(1²) Agenția poate solicita ca în contracte să fie incluse toate informațiile care ar putea fi furnizate de către autoritățile publice relevante în acest scop cu privire la utilizarea rețelelor și a serviciilor de comunicații electronice pentru a se implica în activități ilegale sau pentru a disemina conținuturi dăunătoare, precum și cu privire la mijloacele de protecție împotriva riscurilor la adresa siguranței personale, a vieții private și a datelor cu caracter personal, menționate la art.59 alin.(2) și relevante pentru serviciile furnizate.”

alineatul (2) după cuvintele „Furnizorul de servicii” se adaugă cuvintele „publice de comunicații electronice”;

articolul se completează cu alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:

„(3¹) Contractele încheiate între consumatori (în sensul legislației privind protecția consumatorului) și furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice, nu prevăd o perioadă contractuală inițială mai mare de 24 de luni.

(3²) Furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice oferă utilizatorilor finali posibilitatea de a încheia un contract cu o durată de cel mult 12 luni.”

40. Articolul 59.:

alineatul (1) textul „actualizate privind prețurile și tarifele aplicabile, precum și celelalte condiții de furnizare a rețelelor și serviciilor” se substituie cu textul „transparente, comparabile, adecvate, actualizate privind prețurile și tarifele aplicabile, la toate obligațiile legate de rezilierea unui contract și informații cu privire la condițiile standard pentru obținerea accesului și utilizarea serviciilor furnizate utilizatorilor finali, precum și celelalte condiții de furnizare a rețelelor și serviciilor. Aceste informații se pun la dispoziția utilizatorilor într-o formă clară, completă și ușor accesibilă”;

articolul se completează cu alineatele (3¹) - (3⁴) cu următorul cuprins:

„(3¹) Agenția are dreptul de a obliga furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice destinate publicului să publice informațiile prevăzute în alin.(1). Agenția poate stabili conținutul și forma informațiilor prevăzute la alin.(1), printr-un regulament elaborat și aprobat de Agenție și publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(3²) Dacă se consideră potrivit, Agenția poate promova măsuri de autoreglementare sau de coreglementare înaintea impunerii obligației prevăzute în alin.(3¹).

(3³) Agenția poate să oblige furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice la următoarele acțiuni:

a) să furnizeze informații (să pună la dispoziția publicului informații referitoare) privind tarifele aplicabile abonaților privind orice număr sau serviciu supus unor condiții speciale de tarifare; cu privire la anumite categorii de servicii, Agenția poate solicita ca astfel de informații să fie furnizate imediat înaintea conectării (realizării conexiunii) apelului;

b) să informeze abonații cu privire la (despre) orice schimbare de acces la serviciile de urgență sau la informațiile privind localizarea apelantului în cadrul serviciului la care sunt abonați;

c) să informeze abonații cu privire la orice schimbare a condițiilor care limitează accesul la servicii și aplicații și/sau utilizarea acestora, atunci când aceste condiții sînt permise de legislație;

d) să furnizeze informații (să pună la dispoziția publicului informații referitoare) cu privire la orice proceduri aplicate de furnizor pentru măsurarea și gestionarea traficului în așa fel încît să se evite utilizarea conexiunii (unor segmente de rețea) la capacitate maximă sau aglomerarea acesteia, precum și la modul în care aceste proceduri ar putea influența calitatea serviciului;

e) să informeze abonații privind dreptul acestora de a decide (a opta) dacă includ sau nu datele lor cu caracter personal într-un registru al abonaților precum și, în cazul în care abonații optează pentru includere, de a stabili datele cu caracter personal ce vor fi incluse, în conformitate cu prevederile legislației în sectorul prelucrării datelor cu caracter personal;

f) să informeze cu regularitate abonații cu dezabilități privind detaliile produselor și serviciilor care le sînt destinate.

(3⁴) Agenția, dacă consideră potrivit, poate promova măsuri de autoreglementare sau de coreglementare înainte impunerii vreunei obligații prevăzute la alin.(3³).”.

41. Articolul 60.:

alineatul (1) textul „actualizate privind prețurile și tarifele aplicabile, precum și celelalte condiții de furnizare a rețelelor și serviciilor” se substituie cu textul „transparente, comparabile, adecvate, actualizate privind prețurile și tarifele aplicabile, la toate obligațiile legate de rezilierea unui contract și informații cu privire la condițiile standard pentru obținerea accesului și utilizarea serviciilor furnizate utilizatorilor finali, precum și celelalte condiții de furnizare a rețelelor și serviciilor. Aceste informații se pun la dispoziția utilizatorilor într-o formă clară, completă și ușor accesibilă”;

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Pentru a preveni degradarea serviciului și obstrucționarea sau încetinirea traficului în rețele, Agenția poate să impună unui furnizor sau furnizorilor de rețele publice de comunicații un set minim de cerințe privind calitatea serviciului.”

42. Legea se completează cu articolul **60¹** cu următorul cuprins:

„**Art. 60¹.** - (1) Agenția are dreptul de a obliga furnizorii de rețele și/sau servicii de comunicații electronice destinate publicului să asigure accesul și posibilitatea pentru ca utilizatorii finali cu dizabilități să poată beneficia de servicii de comunicații electronice adaptate nevoilor lor și în condiții echivalente celor de care beneficiază ceilalți utilizatori finali;

(2) Agenția poate lua măsuri specifice pentru a asigura că utilizatorii finali cu dizabilități să poată alege furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului, precum și a serviciilor oferite de aceștia, în condiții echivalente pentru majoritatea utilizatorilor finali.

(3) Agenția poate impune furnizorilor de servicii de comunicații electronice destinate publicului obligația de punere la dispoziția utilizatorilor finali cu dizabilități a unor echipamente terminale care să ofere funcții și servicii adaptate nevoilor acestora.”.

43. Legea se completează cu **Capitolul VIII¹** cu următorul cuprins:

„Capitolul VIII¹

PROTEJAREA CONFIDENȚIALITĂȚII ÎN SECTORUL COMUNICAȚIILOR ELECTRONICE

Art. 62¹. - (1) Prezentul capitol stabilește condițiile specifice de garantare a protecției drepturilor și a libertăților fundamentale, în special a dreptului la confidențialitate și la respectarea vieții private în domeniul prelucrării de date cu caracter personal în sectorul comunicațiilor electronice.

(2) Prezentul capitol se aplică prelucrării de date cu caracter personal legate de furnizarea de servicii de comunicații electronice destinate publicului prin intermediul rețelelor publice de comunicații electronice, inclusiv al rețelelor publice care presupun colectarea de date și dispozitive de identificare.

(3) Prevederile prezentului capitol se completează cu prevederile legislației în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal.

(4) Prezentul capitol nu se aplică prelucrărilor datelor cu caracter personal efectuate:

a) în cadrul acțiunilor în domeniul apărării naționale și securității naționale, desfășurate în condițiile stabilite de lege;

b) în cadrul acțiunilor de prevenire, cercetare, urmărire a infracțiunilor și de menținere a ordinii publice, precum și al altor activități desfășurate în domeniul procedurii penale, desfășurate în condițiile stabilite de lege.

Art. 62². - (1) Furnizorii de servicii publice de comunicații electronice sunt obligați să ia măsuri tehnice și organizatorice corespunzătoare în vederea asigurării securității prelucrării datelor cu caracter personal. Dacă este necesar, furnizorii de servicii vor lua aceste măsuri împreună cu furnizorii de rețele publice de comunicații electronice în privința securității rețelei. Aceste măsuri trebuie să asigure un nivel de securitate adecvat și proporțional riscurilor existente, având în vedere posibilitățile tehnice moderne și costurile implementării acestor măsuri.

(2) Măsurile adoptate în corespundere cu alin.(1) trebuie să respecte cel puțin următoarele condiții:

a) să garanteze că datele cu caracter personal pot fi accesate numai de persoane autorizate, în scopurile autorizate de lege;

b) să protejeze datele cu caracter personal stocate sau transmise împotriva distrugerii accidentale ori ilicite, împotriva pierderii sau deteriorării accidentale și împotriva stocării, prelucrării, accesării ori divulgării ilicite;

c) să asigure punerea în aplicare a politicii de securitate elaborate de furnizor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal.

(3) Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, denumit în continuare Organul de control, poate verifica măsurile luate de furnizori în conformitate cu alin. (1) și poate emite recomandări cu privire la cele mai bune practici privind nivelul de securitate care trebuie atins de aceste măsuri.

(4) În cazul existenței riscului de încălcare a securității rețelei, furnizorii de servicii de comunicații electronice sunt obligați să informeze abonații despre acest risc, precum și despre posibilele consecințe ce decurg. În cazul în care acest risc depășește domeniul de aplicare a măsurilor pe care le pot lua furnizorii, aceștia au obligația de a informa abonații despre remediile posibile, inclusiv prin indicarea costurilor implicate.

(5) În cazul unei încălcări a securității datelor cu caracter personal, furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului vor notifica Organul de control, fără întârziere, despre respectiva încălcare. Această notificare va fi depusă într-un termen ce nu depășește 24 ore de la momentul încălcării menționate.

(6) Atunci când încălcarea securității datelor cu caracter personal ar putea aduce atingere datelor cu caracter personal sau vieții private a unui abonat ori a unui utilizator, furnizorul va notifica respectiva încălcare, fără întârzieri nejustificate, abonatului sau utilizatorului.

(7) Notificarea prevăzută la alin. (6) nu este necesară dacă furnizorul a demonstrat Organului de control, într-un mod satisfăcător, că a aplicat măsuri tehnologice de protecție adecvate și că respectivele măsuri au fost aplicate datelor

afectate de încălcarea securității. Astfel de măsuri tehnologice de protecție trebuie să asigure faptul că datele devin neinteligibile persoanelor care nu sunt autorizate să le acceseze.

(8) Fără a aduce atingere obligației furnizorului de a notifica abonaților și utilizatorilor, în cazul în care furnizorul nu a notificat deja abonatului sau utilizatorului încălcarea securității datelor cu caracter personal, Organul de control poate, după analizarea posibilelor efecte negative ale încălcării, să îi solicite să facă acest lucru.

(9) Notificarea prevăzută la alin. (6) va cuprinde cel puțin o descriere a naturii încălcării securității datelor cu caracter personal și punctele de contact ale furnizorului unde pot fi obținute mai multe informații și va recomanda măsuri de atenuare a posibilelor efecte negative ale acestei încălcări. Notificarea prevăzută la alin. (5) va conține și o descriere a consecințelor încălcării securității datelor cu caracter personal, precum și a măsurilor propuse sau adoptate de furnizor în vederea remedierii acestora.

(10) Organul de control poate să stabilească circumstanțele în care furnizorii sunt obligați să notifice încălcări ale securității datelor cu caracter personal, formatul unei astfel de notificări și modalitățile în care se va face notificarea.

(11) Furnizorii sunt obligați să păstreze o evidență a tuturor încălcărilor securității datelor cu caracter personal, care trebuie să cuprindă o descriere a situației în care a avut loc încălcarea, a efectelor acesteia și a măsurilor de remediere întreprinse, astfel încât Organul de control să poată verifica dacă au fost respectate obligațiile puse în sarcina furnizorilor potrivit prezentului articol. Evidența va include numai informațiile necesare în acest scop.

Art. 62³. - (1) Confidențialitatea comunicațiilor electronice și a datelor de transfer aferente transmise prin intermediul unei rețele publice de comunicații electronice sau unor servicii publice de comunicații electronice este garantată și se asigură prin prevederile Constituției Republicii Moldova, tratatelor privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte, ale prezentei legi precum și de alte acte legislative.

(2) Se interzice ascultarea, înregistrarea, stocarea sau alte tipuri de interceptare sau supraveghere a comunicațiilor electronice și a datelor de transfer aferente de către persoane altele decât utilizatorul final (utilizatorii care participă la comunicare), fără acordul utilizatorului în cauză, cu excepția cazurilor în care acest lucru este permis în temeiul art. 62¹² alin.(1)-(3).

(3) Prevederile alin.(1) și alin.(2) nu interzice stocarea tehnică necesară pentru transmisia comunicației care nu aduce atingere principiului confidențialității.

(4) Prevederile alin.(1) și alin.(2) nu împiedică înregistrarea autorizată prin lege a comunicațiilor electronice și a datelor de transfer aferente în cursul desfășurării procedurilor juridice comerciale în scopul furnizării dovezii unei tranzacții comerciale sau pentru alte comunicări comerciale.

(5) Stocarea de informații sau dobândirea accesului la informațiile deja stocate în echipamentul terminal al unui abonat sau utilizator este permisă doar cu condiția ca abonatul sau utilizatorul în cauză să își fi dat acordul, după ce a primit

informații clare și complete, în conformitate legislația în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, între altele cu privire la scopurile prelucrării.

(6) Prevederile alin.(5) nu împiedică stocarea sau accesul tehnic cu unicul scop de a efectua transmisia comunicării printr-o rețea de comunicații electronice sau în cazul în care acest lucru este strict necesar în vederea furnizării de către furnizor a unui serviciu al societății informaționale cerut în mod expres de către abonat sau utilizator final.

Art. 62⁴. - (1) Datele de transfer referitoare la abonați și utilizatori finali prelucrate și stocate de către furnizorul rețelei publice de comunicații electronice sau al serviciilor publice de comunicații electronice trebuie șterse sau trecute în anonimat de îndată ce nu mai sunt necesare în scopul transmiterii comunicației, fără a aduce atingere alin.(2), alin.(3) și alin.(5) sau art.92 alin.(1).

(2) Datele de transfer necesare în vederea facturării serviciilor oferite abonatului sau plății conexiunii pot să fie prelucrate. Prelucrarea lor este permisă doar pînă la sfârșitul perioadei în care factura poate fi contestată prin lege sau plata poate fi urmărită, ca regulă, pînă la împlinirea unui termen de 3 ani de la data scadenței obligației de plată corespunzătoare dacă Codul Civil al Republicii Moldova nu prevede altfel.

(3) În scopul comercializării de servicii de comunicații electronice sau al furnizării de servicii cu valoare adăugată, furnizorul de servicii de comunicații electronice destinate publicului poate prelucra datele menționate la alin.(1) în măsura și pe durata de timp necesare comercializării sau furnizării acestor servicii, dacă abonatul sau utilizatorul vizat de datele respective și-a dat, în prealabil, consimțământul în acest sens. Utilizatorii și abonații au posibilitatea de a-și retrage acordul pentru prelucrarea datelor de transfer în orice moment prin înaintarea în adresa furnizorului a unei cereri scrise sau alt mod permis de legislație.

(4) Furnizorul de servicii trebuie să informeze utilizatorii și abonații despre tipurile de date de transfer care sunt prelucrate și despre durata prelucrării în scopurile menționate la alin.(2) și, înaintea obținerii acordului, în scopurile menționate la alin.(3).

(5) Prelucrarea de date de transfer în conformitate cu alineatele (1), (2), (3) și (4) trebuie limitată la persoanele care acționează sub autoritatea furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice sau de servicii publice de comunicații electronice în vederea facturării sau pentru gestionarea traficului, serviciul clientelă, detectarea fraudelor, promovarea serviciilor de comunicații electronice sau furnizarea de servicii suplimentare și trebuie să se limiteze la prelucrarea strict necesară scopului respectivei activități.

(6) Prevederile alineatele (1), (2), (3) și (5) se aplică fără a aduce atingere posibilității pe care o au organismele competente de a cere să fie informate despre datele de transfer conform legislației în vigoare pentru rezolvarea contestațiilor, în special a contestațiilor referitoare la conectare sau la facturare.

Art. 62⁵. - (1) Abonații au dreptul de a primi facturi fără detalieri.

(2) În vederea echilibrării dreptului abonaților de a primi facturi detaliate cu dreptul lor la confidențialitate, furnizorii asigură metode alternative de plată și

comunicații electronice care respectă mai mult dreptul la confidențialitate (care permit accesul anonim sau strict privat la serviciile publice de comunicații electronice) al respectivilor abonați sau utilizatori, între altele respectarea dreptului la viață privată al utilizatorilor apelanți și al abonaților apelați.

(3) Informațiile minime prezentate în cadrul facturilor detaliate sunt stabilite de Agenție.

Art. 62⁶. - (1) În cazul în care există posibilitatea prezentării identificării liniei de apel, furnizorul de servicii trebuie să ofere utilizatorului apelant posibilitatea de a împiedica identificarea liniei de apel în mod simplu și gratuit, la fiecare apel. Abonatul apelant trebuie să aibă această posibilitate pentru fiecare linie, indiferent de țara de destinație a apelului.

(2) În cazul în care există posibilitatea prezentării identificării liniei de apel, furnizorul de servicii trebuie să ofere abonatului apelant posibilitatea ca, prin mijloace simple și în mod gratuit pentru o utilizare rezonabilă a acestei funcții, să împiedice prezentarea identificării liniei de apel pentru apelurile care intră (primite), indiferent de țara de origine a acestora.

(3) În cazul în care există posibilitatea prezentării identificării liniei de apel și dacă identificarea liniei de apel este prezentată înaintea stabilirii legăturii, furnizorul de servicii trebuie să ofere abonatului apelat posibilitatea ca, prin mijloace simple, să respingă apelurile care intră dacă prezentarea identificării liniei de apel a fost restricționată de utilizatorul sau abonatul apelant, indiferent de țara de origine a apelurilor.

(4) În cazul în care există posibilitatea prezentării identificării liniei de conectare, furnizorul de servicii trebuie să ofere abonatului apelat posibilitatea ca, prin mijloace simple și în mod gratuit, să împiedice prezentarea identificării liniei de conectare către utilizatorul apelant, indiferent de țara de origine a apelurilor.

(5) Prevederile alin.(1) se aplică și apelurilor din Republica Moldova către alte țări. Prevederile alineatelor (2), (3) și (4) se aplică și apelurilor care intră de proveniență din țări terțe.

(6) În cazul în care există posibilitatea prezentării identificării liniei de apel și de conectare, furnizorul de servicii publice de comunicații electronice are obligația de a informa publicul despre aceasta și despre posibilitățile existente în conformitate cu alineatele (1), (2), (3) și (4).

Art. 62⁷. - (1) În cazul în care datele de localizare altele decât datele de transfer referitoare la abonați sau utilizatori ai rețelelor publice de comunicații electronice sau ai serviciilor publice de comunicații electronice pot fi prelucrate, aceste date pot fi prelucrate doar dacă sunt anonime sau cu acordul utilizatorilor sau abonaților respectivi, în măsura și pe perioada cât sunt necesare în vederea furnizării unui serviciu suplimentar. Furnizorul de servicii trebuie să informeze utilizatorii și abonații, înainte de obținerea acordului lor, despre tipul de date de localizare altele decât datele de transfer care vor fi prelucrate, despre scopul și durata prelucrării și dacă datele respective vor fi transmise unor terțe părți în scopul furnizării de servicii suplimentare. Utilizatorii sau abonații trebuie să aibă în

orice moment posibilitatea de a-și retrage acordul pentru prelucrarea datelor de localizare altele decât datele de transfer.

(2) În cazul în care a fost obținut acordul utilizatorului sau abonatului pentru prelucrarea datelor de localizare altele decât datele de transfer, utilizatorul sau abonatul trebuie, cu toate acestea, să continue să aibă posibilitatea, prin mijloace simple și în mod gratuit, să refuze temporar prelucrarea acestor date la fiecare conectare la rețea sau la fiecare transmisie a unei comunicații electronice.

(3) Prelucrarea de date de localizarea altele decât datele de transfer în conformitate cu alin.(1) și alin.(2) trebuie limitată la persoanele care acționează sub autoritatea furnizorului rețelei publice de comunicații electronice sau de servicii publice de comunicații electronice sau a terței părți care furnizează serviciul suplimentar și trebuie să se limiteze la prelucrarea strict necesară în scopul furnizării serviciului suplimentar respectiv.

Art. 62⁸. - Prevederile art.62⁴, 62⁶ și 62⁷ nu aduc atingere prevederilor art.23 alin.(2) lit.h), lit.i), precum și posibilității autorităților competente, inclusiv Autorității de reglementare, de a avea acces la datele păstrate de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și de furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului, în condițiile legii.

Art. 62⁹. - Furnizorul rețelei publice de comunicații electronice sau de servicii publice de comunicații electronice are obligația să asigure ca orice abonat sau utilizator are posibilitatea, prin mijloace simple și gratuite, să blocheze transferul automat de apeluri de la o terță parte către terminalul abonatului.

Art. 62¹⁰. - (1) Abonații serviciilor publice de comunicații electronice sunt informați, în mod gratuit și înainte de a fi incluși în vre-o listă, despre scopul sau scopurile unei liste imprimată sau electronice de abonați accesibilă publicului sau care poate fi consultată prin serviciile de informații, în care pot fi incluse datele lor personale și despre orice utilizare posibilă ulterioară existentă în baza funcțiilor de căutare incluse în versiunea electronică a listei.

(2) Furnizorii care pun la dispoziția publicului liste privind abonații asigură că abonații au posibilitatea să hotărască dacă datele lor personale se includ într-un registru public de abonați și în cazul afirmativ, în ce măsură aceste date sunt relevante pentru scopul registrului enunțat de furnizorul listei și să verifice, corecteze sau retragă astfel de date. Neincluderea într-un registru public de abonați, verificarea, corectarea sau retragerea de date personale din acest registru trebuie să fie gratuite.

(3) Pentru orice alt scop al unui registru public altul decât căutarea detaliilor de contact al persoanelor în funcție de nume sau de un minimum de alți identificatori, furnizorul de registre ale abonaților este obligat să obțină acordul abonatului pentru fiecare scop suplimentar.

(4) Prevederile alin.(1) și alin.(2) se aplică abonaților persoane fizice și persoanelor juridice.

Art. 62¹¹. - (1) Folosirea sistemelor de apelare și comunicare automate, fără intervenție umană (mașini de apelare automată), a faxurilor sau a poștei electronice

în scopuri de marketing direct este permisă numai în legătură cu acei abonați sau utilizatori care și-au dat în prealabil consimțământul.

(2) Fără a aduce atingere dispozițiilor alin.(1), în cazul în care o persoană fizică sau juridică obține de la clienții săi datele de contact electronic pentru poștă electronică, în contextul vânzării unui produs sau a unui serviciu, în conformitate cu legislația în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, aceeași persoană fizică sau juridică poate folosi respectivele date de contact electronic pentru promovarea directă a propriilor produse sau servicii similare, cu condiția ca respectivilor clienți să li se ofere în mod clar și distinct posibilitatea de a se opune, într-un mod simplu și gratuit, folosirii datelor lor de contact electronic în momentul culegerii acestora și cu ocazia fiecărui mesaj ulterior, în cazul în care clientul nu a refuzat inițial utilizarea acestor date în scopurile indicate.

(3) Comunicările nesolicitate în scopul promovării directe, în alte cazuri decât cele menționate la alin.(1) și alin.(2), nu sunt permise fără acordul abonaților sau al utilizatorilor în cauză. Obținerea acordului este gratuit pentru abonat sau utilizator.

(4) În orice caz, este interzisă trimiterea de mesaje electronice în scopuri de promovare directă de produse sau servicii cu ascunderea identității expeditorului sau cu indicarea unei identități false a acestuia, cu încălcarea prevederilor regimului juridic al comunicărilor comerciale reglementat de legislația din domeniul comerțului electronic, fără indicarea unei adrese valabile la care destinatarul să poată trimite o cerere de încetare a trimiterii de astfel de comunicări sau cu încurajarea destinatarilor să viziteze site-uri care contravin prevederilor regimului juridic al comunicărilor comerciale reglementat de legislația din domeniul comerțului electronic.

(5) Prevederile alin.(1) și alin.(3) se aplică abonaților persoane fizice și persoane juridice.

(6) Orice persoană fizică sau juridică afectată în mod negativ de încălcările dispozițiilor prezentului articol și care are un interes legitim de a pune capăt sau de a interzice astfel de încălcări, inclusiv un furnizor de servicii de comunicații electronice care își protejează interesele sale legitime comerciale, poate iniția proceduri legale împotriva unor astfel de încălcări în fața instanțelor judecătorești.

(7) Furnizorii de servicii de comunicații electronice care, prin neglijență, contribuie la încălcarea dispozițiilor prezentului articol poartă răspundere conform legislației în vigoare, față de orice persoană fizică sau juridică afectată în mod negativ de încălcările dispozițiilor prezentului articol și care are un interes legitim de a pune capăt sau de a interzice astfel de încălcări.

Art. 62¹². - (1) Sfera de aplicare a drepturilor și obligațiilor prevăzute la art. 62³, 62⁴, 62⁶ și 62⁷ se restrâng în condițiile stabilite de lege, în cazul în care restrângerea lor constituie o măsură necesară, corespunzătoare și proporțională în cadrul unei societăți democratice pentru a proteja securitatea națională (siguranța statului), apărarea, siguranța publică sau pentru prevenirea, investigarea, detectarea și urmărirea penală a unor fapte penale sau a folosirii neautorizate a sistemelor de comunicații electronice, în conformitate cu prevederile legislației în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal.

(2) Restrîngerile prevăzute la alin.(1) pot viza, printre altele măsuri legislative care să permită reținerea de date, pe perioadă limitată, pentru motivele arătate în alin.(1).

(3) Toate măsurile prevăzute în alineatele (1) și (2) trebuie să fie conforme cu Constituția Republicii Moldova și cu tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

(4) Furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice stabilesc proceduri interne pentru a răspunde solicitărilor de accesare a datelor cu caracter personal ale utilizatorilor pe baza dispozițiilor legislației în vigoare adoptate în conformitate cu alineatele (1)-(3). La solicitare, furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice oferă autorității competente informații despre procedurile respective, numărul de solicitări primite, justificarea legală invocată și răspunsul acestora.”.

44. Articolul 63.:

la alineatele (1) și (2) după cuvîntul „numerotare” se completează cu cuvintele „și resursele tehnice asociate”;

articolul se completează cu alineatele (3¹), (3²), (3³), (3⁴), (3⁵), (3⁶) și (3⁷) cu următorul cuprins:

„(3¹) Planul național de numerotare poate fi modificat pentru îndeplinirea obligațiilor rezultate din acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte, pentru a asigura disponibilitatea suficientă a resurselor de numerotare ori pentru adaptarea la evoluția serviciilor publice de comunicații electronice.

(3²) Furnizorii de rețele și sau servicii publice de comunicații electronice au obligația să implementeze, pe cont propriu, modificările aduse Planului național de numerotare.

(3³) Furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice au obligația de a respecta Planul național de numerotare, precum și condițiile de utilizare a resurselor de numerotare.

(3⁴) Furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice au obligația să furnizeze servicii publice de comunicații electronice doar cu utilizarea resurselor de numerotare din Planul național de numerotare al Republicii Moldova atribuite de către Agenție;

(3⁵) Furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice au obligația să nu transmită/asigneze resursele de numerotare din PNN furnizorilor sau utilizatorilor de peste hotarele Republicii Moldova pentru utilizare permanentă în afara teritoriului Republicii Moldova și/sau să nu permită utilizarea permanentă a acestor resurse în afara teritoriului Republicii Moldova sub orice formă;

(3⁶) Furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice au obligația să nu înstrăineze resursele de numerotare din PNN al Republicii Moldova, care îi sunt atribuite de către Agenție prin licență sau care îi sunt transferate prin procedura de portare;

(3⁷) Furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice au obligația să nu comercializeze/transmită/asigneze pe teritoriul Republicii Moldova resurse de numerotare de orice formă ce aparțin planurilor naționale de numerotare

ale altor țări și/sau să nu permită utilizarea permanentă a acestor resurse pe teritoriul Republicii Moldova.”.

la alineatul (5) cuvântul „legii” se substituie cu cuvintele „legislației în vigoare”;

articolul se completează cu alineatele (7¹) - (7⁴) cu următorul cuprins:

„(7¹) Furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului, cărora li s-a acordat dreptul de utilizare pentru anumite numere sau blocuri de numere sunt obligați să aplice principiul nediscriminării și transparenței față de alți furnizori de servicii de comunicații electronice, în privința secvențelor de numere utilizate pentru accesul la serviciile lor.

(7²) Resursele de numerotare și resursele tehnice asociate nu pot face obiectul protecției dreptului de proprietate intelectuală sau industrială.

(7³) Furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice interconectați asigură comunicarea în mod transparent a tuturor informațiilor de semnalizare care i-au fost comunicate în legătură cu traficul preluat, inclusiv a celor referitoare la datele de identificare a liniei care apelează (CLI - Calling Line Identification).

(7⁴) Dreptul de utilizare a resurselor tehnice necesare în vederea furnizării serviciilor de comunicații electronice destinate publicului sau operării rețelelor publice de comunicații electronice se acordă numai de către Autoritate de reglementare, care stabilește procedura de acordare, modificare, încetare și cesionare a dreptului de utilizare a codurilor de identificare, semnalizare și rutare, fără a se limita doar la acestea, precum și drepturile și obligațiile titularilor dreptului de utilizare a acestor resurse tehnice.”.

45. Articolul 64. va avea următorul cuprins:

„**Art.64.** – (1) Furnizorii de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice asigură în mod gratuit efectuarea apelurilor de urgență către numărul unic de urgență 112 sau numerele de urgență naționale stabilite de Agenție în corespundere cu Planul național de numerotare, inclusiv a apelurilor de la toate posturile telefonice publice cu plată, a apelurilor efectuate prin intermediul terminalelor telematice destinate persoanelor cu dizabilități de auz și/sau vorbire.

(2) Cadrul de implementare a comunicațiilor electronice de urgență și obligațiile furnizorilor de rețele și/sau servicii publice de comunicații electronice sunt stabilite în Legea nr.174 din 25 iulie 2014 cu privire la organizarea și funcționarea Serviciului național unic pentru apelurile de urgență 112.

(3) Numărul unic pentru apeluri de urgență 112 se atribuie Serviciului național unic pentru apelurile de urgență 112.”.

46. Articolul 65.:

alineatul (1) după cuvintele „portabilității numerelor” se completează cu cuvintele „elaborat de Agenție și aprobat de organul central de specialitate”

alineatul (4) după cuvântul „Agenția” se completează cu cuvântul „poate”;

articolul se completează cu alineatele (5¹) - (5⁵) cu următorul cuprins:

„(5¹) Agenția poate stabili condițiile de realizare a procesului portabilității numerelor, ținând cont de dispozițiile naționale privind contractele, fezabilitatea

tehnică și necesitatea de a menține continuitatea serviciului pentru abonat. În acest sens, Agenția impune măsuri nediscriminatorii și proporționale privind procedura de transfer, pentru a reduce la minimum riscul transferului utilizatorilor către un alt furnizor fără consimțământul acestora, inclusiv impunerea unor sancțiuni corespunzătoare, fără a provoca o diminuare a atractivității procedurii pentru utilizatori.

(5²) Portarea numerelor și activarea ulterioară a acestora sunt executate într-un termen cât mai scurt, dar care nu va depăși o zi lucrătoare din data acceptării solicitării de către furnizorul la care solicitantul solicită să-și transfere numărul.

(5³) Agenția va ține cont, atunci când este necesar, de măsurile adecvate pentru a se asigura protecția utilizatorilor/abonaților pe parcursul procesului de portare și pentru a se asigura că aceștia nu sînt transferați la un alt furnizor contrar voinței lor.

(5⁴) Furnizorii sînt obligați de a oferi compensații (despăgubiri) corespunzătoare utilizatorilor în cazul întârzierilor survenite în portarea numărului sau în cazul portării abuzive efectuate de aceștia sau în numele lor.

(5⁵) Fără a aduce atingere niciunei perioade contractuale minime, procedurile și condițiile de încetare a contractului de furnizare a serviciului public de comunicații electronice nu acționează ca un mijloc disuasiv în ceea ce privește schimbarea furnizorilor de servicii. Abonatul are dreptul să transfere numărul fără a fi stînjenit de obstacole juridice, tehnice sau practice, inclusiv de condiții, proceduri, obligații contractuale.”;

alineatul (6) se abrogă.

47. Articolul 66. alineatul (2):

litera a) se completează cu cuvintele „și furnizarea de servicii telefonice”;

litera c) după cuvintele „cu plată” ce introduc cuvintele „sau la alte puncte publice de acces la serviciile de telefonie”.

48. Articolul 67. se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) În cazul când un furnizor de serviciu universal desemnat conform alin.(1), intenționează să transfere o parte substanțială sau totală a activelor aferente rețelei de acces către o persoană juridică distinct controlată, direct sau indirect, de un alt proprietar, acesta este obligat să informeze în prealabil Agenția în condițiile stabilite de aceasta. Agenția evaluează efectele transferului asupra furnizării serviciilor din sfera serviciului universal pentru care respectivul furnizor a fost desemnat și poate impune, modifica sau retrage anumite obligații, astfel încît să se asigure respectarea obligațiilor de serviciu universal.”

49. Articolul 68.:

la alineatul (1):

după cuvintele „astfel încît” se introduce cuvîntul „toate”;

textul „de telefonie și privind accesul la un punct fix la serviciile publice de telefonie” se substituie cu cuvintele „de comunicații electronice”;

la alineatul (2):

cuvintele „iniția și de a primi apeluri telefonice locale” se substituie cu cuvintele „efectua comunicații vocale”;

cuvîntul „transmisii” se substituie cu cuvîntul „comunicații”.

50. Articolul 70. alineatul (1):

după cuvintele „cu plată” se completează cu textul „sau cu alte puncte publice de acces la serviciile de telefonie”;

cuvîntul „handicap” se substituie cu cuvîntul „dizabilități”.

51. Articolul 71. va avea următorul cuprins:

„**Art.71.** - (1) Agenția impune furnizorilor de serviciu universal obligația de a lua măsuri speciale pentru ca utilizatorii finali cu dizabilizăți să poată avea acces la serviciile prevăzute la art.68-70 în condiții echivalente celor de care beneficiază majoritatea utilizatorilor finali. Furnizorii de serviciu universal sunt obligați să asigure pentru utilizatorii finali cu dizabilizăți accesibilitatea anumitor echipamente terminale.

(2) Agenția poate lua măsuri pentru a asigura că utilizatorii finali cu dizabilizăți să poată beneficia de aceeași ofertă de servicii disponibilă pentru majoritatea utilizatorilor finali.”.

52. Articolul 74.:

alineatul (2) după cuvintele „adecvate și actualizate,” se completează cu textul „în mod periodic, dar cel puțin odată pe an,”.

53. Articolul 78.:

la alineatul (1) cuvintele „cu excepția capitolului IV, care va intra în vigoare după 6 luni de la data publicării prezentei legi, și a prevederii de la art.20 alin.(3) lit.c), care va intra în vigoare la 1 ianuarie 2010” se exclud;

alineatele (2), (3), (4¹), (5), (9) și (10) se abrogă.

54. În cuprinsul legii:

cuvintele „Registrul public al furnizorilor de rețele și servicii de comunicații electronice” se substituie cu cuvintele „Registrul furnizorilor de rețele și servicii publice de comunicații electronice”.

**PREȘEDINTELE
PARLAMENTULUI**

Andrian CANDU